

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВ РАИСЛИГИДА
23 ИЮЛЬ КУНИ КИЧИК БИЗНЕС ВА ТАДБИРКОРЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ
МАСАЛАЛАРИГА БАФИШЛАНГАН ВИДЕОСЕЛЕКТОР ЙИГИЛИШИ ЎТКАЗИЛДИ.

НУҚУ

1997-йил 27-августдан чиқа бoshлаган

www.huquq.uz

2019-й. 25-ИЮЛЬ, №30 (1175)

**МУРОЖААТЛАРНИНГ
16 ТАСИ ФАРМОН
ТАЛАБЛАРИГА
МОС КЕЛМАГАН.**

**ЭРНИНГ
ЭЪТИБОРСИЗЛИГИ,
КАЙНОНАНИНГ
КАТЪИЙ НАЗОРАТИ
ЁШ АЁЛГА РУХИЙ
ЗАРБА БЎЛДИ.**

**СОТУВГА
ТАЙЁРЛАНГАН
ХОМИЛАННИНГ
СИРИ ОШКОР
БЎЛДИ.**

**ОТ ОТАНИ
АЛИМЕНТ
ТЎЛАШГА
МАЖБУР ҚИЛДИ.**

БОШ ПРОКУРОР ТАДБИРКОРЛАР БИЛАН УЧРАШДИ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Н.Йўлдошев тадбиркорликни жадал ривожлантириш, бўш бино ва ишлаб чиқариш майдонларидан самарали фойдаланиш ва бошқа долзарб вазифалар ижроси, шунингдек, прокуратура органларининг жорий 6 ойлик фаолияти билан танишиш мақсадида 17-19 июль кунлари Бухоро ва Наманган вилоятларида бўлди.

Ташриф давомида тадбиркорликни жадал ривожлантириш учун қулай муҳит ва шарт-шароитлар яратиш, мавжуд тўсиқ ва муаммоларни бартараф этиш борасида 190 та тадбиркорлик субъекти билан ҳар иккала ҳудудда алоҳида учрашувлар ташкил этилиб, соҳага масъул идоралар, ижро ва назорат органлари, тижорат банклари раҳбарлари иштирокида очик мулоқот ўтказилди.

Учрашувларда асосий эътибор жойларда ҳал этиб бўлмайдиган, республика даражасидаги муаммоларга қаратилди. Жумладан, мулоқотлар давомида тадбиркорлар томонидан кўтарилган кредит ажратиш, газ ва электр таъминоти, мактабгача таълим муассасасини ташкил этиш, "ноль" қийматда ва имтиёз асосида бино олиш, ер майдони ажратиш, лицензия ва рухсатнома олиш билан боғлиқ масалаларни тезкорлик билан ҳал этиш чоралари кўрилди.

Бўш бинолар ва ишлаб чиқариш майдонларидан самарали фойдаланишни ташкил этиш борасида Бухоро ва Наманган вилоятлари идоралараро комиссиялари ҳисоботи эшитилиб, мавжуд камчиликларни бартараф этиш бўйича

тегишли вазифалар белгилаб олинди.

Шу билан бирга, ташриф давомида Бухоро ва Наманган вилояти прокуратуралари фаолияти ҳам ўрганилди.

Ўрганиш натижалари, фаолиятни ташкил этиш, ҳудудда қонунийликни мустаҳкамлаш борасида йўл қўйилган камчиликлар прокуратураларнинг кенгайтирилган хайъат мажлисида барча туман-шаҳар прокуратуралари ходимлари иштирокида танқидий муҳокама қилинди.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож фуқаролар, аёллар ва вояга етмаганлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, соғлиқни сақлаш ва тиббий хизмат кўрсатиш соҳасида қонунийликни таъминлаш, Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан илгари сурилган 5 та ташаббусни амалга оширишга ҳар томонлама кўмаклашиш, тадбиркорлар ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, "Обод қишлоқ", "Обод маҳалла", "Ёшлар — келажагимиз" ва "Ҳар бир оила — тадбиркор" дастурлари ижросини устидан катъий назорат олиб бориш, жиноятчилик ва ҳуқуқбузарликларни барвақт аниқлаш ва олдини олиш борасида прокуратура органлари олдида турган долзарб вазифалар ижросини ташкил этиш юзасидан тегишли кўрсатмалар берилди.

Прокуратура органларига юклатилган вазифаларни сидқидилдан, сadoқат ва масъулият билан бажариш, коррупциявий иллатларнинг олдини олишга қаратилган аниқ чора-тадбирлар белгиланди.

Бош прокуратуранинг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими

ТАЙИНЛОВ

Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2019 йил 16 июлдаги буйруғига асосан Мавлонов Акмалхўжа Юсупович Наманган вилояти прокурори лавозимига тайинланди.

А.Мавлонов 1975 йилда Фарғона вилоятида туғилган. Маълумоти олий, ҳуқуқшунос. 2002 йилда Тошкент Давлат юридик институтини тамомлаган.

Прокуратура органларидаги дастлабки фаолиятини Наманган вилояти Давлатобод тумани прокуратураси катта терговчиси лавозимида иш ўрганувчиликдан бошлаб, сўнг Наманган шаҳар прокуратураси терговчиси, Наманган вилояти прокуратураси бўлим катта терговчиси, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасида бошқарма прокурори, катта прокурори лавозимларида хизмат қилган. Шунингдек, Фарғона вилояти прокуратураси бўлим бошлиғи, Марғилон шаҳар прокурори, Сирдарё вилояти прокурорининг биринчи ўринбосари, Хоразм вилояти прокурори, Бош прокуратура ҳузуридаги Департамент бошлиғи лавозимларида фаолият юритган.

2018 йилдан шу пайтгача Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг ўринбосари бўлиб ишлаган.

**МУРОЖААТ
МАДАНИЯТИ
МАСЪУЛИЯТНИ
ОШИРАДИ**

Якка-ю ягона фарзанд не-не орзу-умидда тарбиялаган ота-онасининг устидан шикоят қилиб, порталга мурожаат қилганига нима дейсиз?..

4-бетда

**ЮРСАНГ САЁҚ,
ЕЙСАН ТАЁҚ**

КЎНГИЛ МАЙЛИГА ЭРК БЕРГАН СОТВОЛДИ ЎЗИГА АНЧА FAVFO СОТИБ ОЛДИ.

5-бетда

ХАЛҚ РОЗИЛИГИ – БОШ МЕЗОНИМИЗ

Фарғона вилоят прокуратурасининг ташаббуси билан кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида ҳудуддаги фермер хўжаликларининг ғалладан бўшаган ер майдонларини "1 сўм" қийматида ижарага бериш тизими йўлга қўйилди.

3-бетда

ВИДЕОКОНФЕРЕНЦАЛОҚА ОРҚАЛИ ҚАБУЛ

2019 йил 5 июль куни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Н.Йўлдошев томонидан видеоконференцалоқа воситаси орқали республиканинг турли ҳудудларида истиқомат қилувчи фуқароларнинг қабули ўтказилган.

Қабул давомида Бош прокурор томонидан 27 нафар жисмоний ва юридик шахслар вакилларининг мурожаати тингланган.

Мурожаатларнинг 18 таси суд масалалари, 3 таси прокуратура иш юритувига, 4 таси ички ишлар фаолиятига оид, 2 таси ижро масаласига оид мурожаатларни ташкил этган.

Шунингдек қабул жараёнида, Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитасининг 2019 йил 4 июлдаги

хатида кўрсатилган 13 нафар аёллардан 10 нафари қабул қилинган.

Шу билан бирга, Бош прокурор қабули ўтказилаётган вақтда қолган 3 нафар аёллар (Тошкент вилоятида яшовчи М.Ақбарова, И.Солиева, Р.Адилова) Бош прокурор қабули ўтказиладиган манзилга (Тошкент вилоят прокуратураси) тақлиф этилган бўлса-да, белгиланган вақтда ушбу манзилга келмасдан, бир гуруҳ шахслар билан биргаликда Бош прокуратура биноси олдида Бош прокурор томонидан фуқароларнинг қабули ўтказилмаганилиги ҳақидаги асоссиз ваҳж билан норасмий норозилик намойиши ўтказган.

Бош прокуратура томонидан жисмоний шахслар ва юридик шахсларнинг вакилларини қабул қилиш ҳамда мурожаатларини қўриб чиқиш борасида ишлар давом эттирилмоқда.

Бош прокуратуранинг Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўлими

XALQARO SEMINAR

ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Бош прокуратура ҳузуридаги Департамент ва Марказий банк вакилларидан ташкил топган Ўзбекистон Республикаси делегацияси Хитой Халқ Республикаси пойтахти Пекин шаҳрида ташкил этилган "Пул ва қимматли бойликлар ўтказмалари хизматидан ноқонуний фойдаланиш" мавзусидаги халқаро амалий семинарда иштирок этди.

Искандар АЛИМОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
Департамент бўлим катта инспектори

Фойдаланиш билан боғлиқ ҳолатлар, жумладан, жиноий даромадларни легаллаштириш мақсадида халқаро пул ўтказмалари тизимидан фойдаланиш билан боғлиқ қонун бузилиши ҳолатларини тергов қилишнинг ўзига хос хусусиятлари каби масалалар қўриб чиқилди.

Шунингдек, "хавала" тизими, терроризмни молиялаштириш, савдо операцияларини амалга ошириш орқали жиноий даромадларни легаллаштириш, пул оқимларини қузатиш, ушбу жараёнларда тинтув ўтказишнинг методлари каби бир қатор масалалар ҳам муҳокама қилинди.

БМТнинг Гиёҳвандлик ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармаси экспертлари тажрибалирдан келиб чиққан ҳолда халқаро пул ўтказмалари орқали содир этилган жиноятлар, уларни фож этиш механизмлари ва далилларни тўплаш жараёни юзасидан видеороликлар орқали маълумот тақдим қилди.

Шуни таъкидлаш жоизки, семинар давомида Жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашишда молиявий чоралар ишлаб чиқувчи гуруҳ (ФАТФ) нинг мазкур соҳадаги халқаро стандартлари ва уларни миллий қонунчиликка татбиқ қилиш масалалари ҳам иштирокчилар томонидан қўриб чиқилди.

Бундан ташқари, семинар кун тартибига кўра, Афғонистон, Хитой, Покистон, Эрон, Қирғизистон, Қозғистон, Тожикистон, Туркменистон ва Ўзбекистон давлатлари молиявий разведка бўлиналари ўртасида учрашув бўлиб ўтди. Унда молиявий разведка бўлиналари вакиллари томонидан ўзаро ахборот алмашинуви жараёнидаги муаммолар ва уларни бартараф этиш йўллари муҳокама этилди ҳамда ахборот алмашинуви самарадорлигини ошириш учун тегишли тавсиялар ишлаб чиқилди.

Экспертлар
томонидан 14 та
ўқув ва амалий
машғулот
ташкил этилди.

Мазкур семинар БМТнинг Гиёҳвандлик ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармаси ва ХХР Жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш бўйича мониторинг ва таҳлил маркази (Хитой молиявий разведка бўлини) билан ҳамкорликда ташкил этилди. Унда Афғонистон, Покистон, Эрон, Қирғизистон, Қозғистон, Тожикистон, Туркменистон ва Ўзбекистон давлатлари ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлари ҳамда молиявий разведка бўлиналарида ташриф буюрган 30 нафардан ортиқ вакил қатнашди.

Ушбу амалий семинарни ўтказишдан асосий мақсад иштирокчи мутахассис ҳамда экспертларнинг пул ва қимматли бойликлар ўтказмалари хизматидан ноқонуний фойдаланиш хатарини камайтириш бўйича малакаларини ошириш, ўзаро тажриба алмашиш, мазкур соҳадаги жиноятларга қарши курашишда ахборот алмашинуви ва ҳамкорликни кучайтиришдан иборат бўлди.

Семинарнинг очилиш маросимида БМТнинг Гиёҳвандлик ва жиноятчиликка қарши курашиш бошқармаси вакиллари Д.Копли ва Д.Камписари қириш сўзи билан иштирок этди. Дастурга мувофиқ, экспертлар томонидан иштирокчиларга жами 14 та ўқув ва амалий машғулот ташкил этилди. Халқаро пул ўтказмалари тизимининг фаолият кўрсатиши, ушбу тизимдан ноқонуний

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг ташаббуслари билан республикада диний бағрикенглик ва виждон эркинлигини таъминлашга қаратилган кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

ПРЕЗИДЕНТ ФАРМОНИ АМАЛДА

Биргина жорий йилнинг май ойида Президентнинг сайёҳаракатлари ва ташаббуслари билан Рамазон ойида Суриядан 156 нафар Ўзбекистон фуқаролари Ватанга қайтарилди.

Уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратилган аниқ чора-тадбирлар амалга оширилди, бу ишлар ҳозирда давом эттирилмоқда.

Бундан ташқари, 2018 йил 19 сентябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Террористик, экстремистик ёки бошқа тақиқланган ташкилот ва гуруҳлар таркибига адашиб кириб қолган Ўзбекистон Республикаси фуқароларини жиноий жавобгарликдан озод этиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги Фармони қабул қилинган.

Кечирилган шахс Туркия давлатидан оиласи бағрига қайтиб келди.

Ушбу Фармонда террористик, экстремистик ёки бошқа тақиқланган ташкилот ва гуруҳлар таркибига адашиб кириб қолган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг мурожаатларини қўриб чиқиш орқали уларни жиноий жавобгарликдан озод қилиш тартиби белгилаб берилди.

Шу билан бирга, террористик, экстремистик ёки бошқа тақиқланган ташкилот ва гуруҳлар таркибига адашиб кириб қолган Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг мурожаатларини қўриб чиқиш бўйича Республика идораларо комиссияси тасдиқлаб, ички ишлар вазирлиги комиссиянинг ишчи органи этиб белгиланди.

Жорий йилнинг 1-ярмида ишчи органга Фармон асосида жиноий жавобгарликдан озод этишни сўраб бугунги кунгача 33 та мурожаат келиб тушган. Уларнинг 16 таси Фармон талабларга мос келмаган, 8 таси ишчи орган томонидан ўрганилмоқда, қолган 9 таси бўйича тавсиявий маълумотлар тузилган.

Жорий йилнинг 2 июль куни Идораларо комиссиянинг йиғилиши ўтказилиб, унда 9 нафар шахснинг мурожаати муҳокама қилиниб, 5 нафар фуқарони жиноий жавобгарликдан озод қилиш, 3 нафар шахсни жиноий жавобгарликдан озод қилишни рад этиш ҳақида комиссия хулосалари тузилди.

4 нафар шахсни юртимизга қайтариш ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Инсонпарварлик принципларидан келиб чиққан ҳолда, 1 нафар (аёл) шахсни жиноий жавобгарликдан озод қилиш масаласини қайта ўрганиш учун мурожаат ишчи органга қайтарилди. Жорий йилнинг 16 июль куни комиссия йиғилишида жиноий жавобгарликдан озод қилинган 1 нафар шахс Туркия давлатидан Ўзбекистонга — ота-онаси ва оиласи бағрига қайтиб келди.

Жиноий жавобгарликдан озод қилинган қолган 4 нафар шахсларнинг ҳам юртимизга қайтариш чоралари қўрилмоқда.

Комиссия томонидан Фармон ижросини таъминлаш ишлари давом этмоқда.

Республика идораларо комиссияси

JARAYON

ҚУРУВЧИ КИМНИНГ РИЗҚИНИ ЎМАРДИ?

Рустам НОРЧАЕВ,
Муборак туман прокурори

Халқимизнинг эзгу қадриятлари улкан ҳазина, бетакорор ибрат мактабидир. Масалан, йўл ва кўприк сингари мактаб ва мадрасалар бунёд этиш, муаллимлар, мудarrisлар ва толиби илмларга ҳиммат кўрсатиш азалдан савоб амаллардан ҳисобланган. Аммо "қахрамон"имизнинг бундай қадриятлардан асло хабари йўқ шекилли. Йўқса, у мактаб таъмири учун ажратилган маблағ ортидан чўнтак қаппайтириш йўлини излармиди?

Жиноят ишлари бўйича Косон тумани судининг Муборак туманидаги 13-умумтаълим мактаби биносида бўлиб ўтган очик суд мажлисида Касби туманидаги "Ozodbek Building" МЧЖ иш юритувчиси Улуғбек Курбоновга оид жиноят иши кўрилди.

Гап шундаки, Муборак туманидаги 13-умумтаълим мактабида амалга оширилган жорий таъмирлаш ишлари бўйича ўтказилган текширувда таъмирини бажарган жамият қурувчиларининг айрим кингир ишлари ошкор бўлиб қолди. Маълум бўлишича, 2017 йил 16 сентябрь куни мазкур мактаб ва МЧЖ ўртасида имзоланган, қиймати 24 миллион 626 минг сўмлик жорий таъмирлаш ишларини бажариш бўйича пудрат шартномаси асосида 2017 йилнинг ноябрь ойига қадар 9 миллион 907 минг сўмлик иш ҳажми бажарилган. Аммо ишларни топириш ва қабул қилиш далолатномаларига сохта ёзувлар киритилиб, амалда бажарилмаган иш ҳажмлари қўшиб ёзилган. Оқибатда жами 14 миллион 718 минг сўмлик давлат маблағи талон-тарож қилинган.

Текширувлар МЧЖ иш юритувчиси У.Курбоновнинг айби билан мазкур ҳолатга йўл қўйилганини кўрсатди. Очик суд мажлисида у айбига иқдорлик

билдириб, суддан қонуний енгиллик берилишини сўради. Унинг жинояти фуқаровий даъвогарлар ҳамда гувоҳлар келтирган далиллар асосида ўз ибботини топди.

Суд ҳукмига кўра, Жиноят кодексининг тегишли моддасига асосан У.Курбоновга иш ҳақининг 20 фоизини давлат даромадига ўшлаб қолган ҳолда 1 йил муддатга ахлоқ тузатиш ишлари жазоси тайинланди. Етказилган зарар қоплангани қайд этилди.

Ажаб! Мактабга қайиш иш ўқда турсин, белгиланган иш ҳажмининг ақалли ярмини ҳам бажармасдан давлатнинг мактабини таъмирлаш учун ажратган маблағини ўмариш йўлини тутган бу кимсанинг қилмишини қандай баҳолаш мумкин? Ахир, Улуғбек ҳам уч нафар фарзанднинг отаси эди-ку. У "таъмирлаган" мактабда ҳам унинг фарзандларини сингари элнинг қорақўз болалари таълим олишди-ку? У кимнинг ризқиға кўз тикиди? Балки энди у бу ҳусусда жиддийроқ ўйлаб кўради?!

Жорий йил 23 июль куни «Микромолиявий хизматлар оммабонлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Президент қарори қабул қилинди.

Жонажон Ўзбекистоним, мангу бўл омон!

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Худудларнинг жадал ижтимоий-иқтисодий ривожланишини таъминлашга доир устувор чора-тадбирлар тўғрисида”ги ҳамда “Худудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича секторлар фаолиятини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Қарорлари, “Аҳоли муаммолари билан ишлаш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони ижросини таъминлаш, худудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда. Жорий йилнинг ўтган 6 ойида прокуратура томонидан 18 минг нафарга яқин фуқаролар қабул қилиниши, муҳожаатларнинг 33 фоизи, ёки 5 мингдан ортиғи қаноатлантирилиши таъминланди.

нафар ногиронга тиббий ёрдам кўрсатилди: 254 нафари шифохонага жойлаштирилди, 221 нафарига сихатҳохларда давола-ниши учун йўланма берилди, 160,7 миллион сўмлик дори-дармонлар тарқатилди.

Мактаб ёшидаги 597 нафар ногирон ўқувчиларнинг уй шароитида таълим олишини яхши-лаш мақсадида уларга стол-стул, китоб жавони ва ўқув куроллари етказиб берилди.

Аҳоли бандлиги муаммосини ҳал қилиш чоралари ҳам қўрил-моқда. Хусусан, ўтган давр мо-байнида худудларда 70 марта-ба бўш иш ўринлари меҳнат ярмаркалари ўтказилди.

Электр энергисни таъмино-

мактабгача таълим муассасаси, 11 та умумтаълим мактаби ҳамда 2 та соғлиқни сақлаш му-ассасасида бевосита ҳоимийлик асосида қўрилош-таъмирлаш ишлари амалга оширилди. Ма-салан, Бағдод тумани, Меҳна-тобод қишлоғида яшовчи ўқувчи болалар 4-5 км. узоқликдаги мактабга қатнашган. Ўшбу ма-ҳалладаги ташаббускорлар жалб этилган ҳолда тўлиқ ҳоимийлик асосида 310 ўринли, 1 миллиард 819 миллион сўмлик замонавий қўринишда-ги мактаб биноси лойиҳалашти-рилди ва қўрилиш ишлари бош-ланди.

Бешариқ туманининг “Беш-капа” қишлоғида жойлашган,

445 нафар ёш) ишсизларнинг бандлиги таъминланди.

Бўш турган бино ва ер май-донларидан самарали фойдала-ниш чоралари қўрилмоқда. Ўшбу жараёнда 279 таси ишга туширилиб, 982 та янги иш ўринлари яратилди, 117 та объект эгаларига 65,3 миллиард сўм кредит ажратиб берилди. Масалан, Данғара туманида жойлашган бўш турган бино-иншоотлар негизда “Мусаввар текс” МЧЖ томонидан 36,4 мил-лиард сўм инвестиция қиритиш орқали калава ип ишлаб чиқ-ариш йўлга қўйилиб, 190 та янги иш ўрни яратилди.

Шу билан бирга, инвестиция лойиҳасини тақдим этмаган ёки

ХАЛҚ РОЗИЛИГИ – БОШ МЕЗОНИМИЗ

Туман ва шаҳарларда ўтказилган оммавий сайёр қабулларимизда 1,5 нафарга яқин фуқароларнинг турли ма-салалардаги муҳожаатлари эшитилиб, 76 фоизи қаноатлан-тирилди. Жумладан, 208 нафар фуқаро ишга жойлаштирилди, 9 нафарига ишсизлик нафақаси тайинланди. 125 нафар фуқаро бепул даволанди, 55 нафар но-гиронларга аравача, қўлтиқ таёқ, эшитиш ускуналари ва махсус оёқ кийимлар бепул бе-рилди. 9 нафар фуқарога но-гиронлик, 8 нафарига пенсия расмийлаштирилди. 7 нафари-га сихатҳохлар бепул йўланма берилди. Кам таъминланган фуқароларга моддий ёрдам кўрсатилди. Бепул тикув маши-налари топширилди. Уйлари таъмирланди, имтиёзли уй бе-рилди, кадастр ҳужжатлари рас-мийлаштирилиши таъминланди.

2-сектордаги хонадонларга кирилиб, аниқланган муаммо-ларнинг 7 448 таси (94,9 фоиз-и) жойида баррафр этилиши таъминланди, қолган 399 таси “йўл харита”ларига киритилди.

Аҳолини ижтимоий ҳимоя-лаш, даромадини ошириш бо-расида “Хар бир оила — тadbир-кор” Давлат дастурига асосан вилоятда жами 486,3 миллиард сўм кредит маблағлари ажра-тилди.

Эхтиёжманд 5661 та оила-нинг 4976 тасига амалий ёрдам кўрсатилиши таъминланди. 4058 тасига имтиёзли кредит, 1527 тасига озиқ-овқат ва маи-ший буюмлар олиб берилди, 74 тасининг уй-жойи таъмирланди, 129 тасининг томорқасига ис-сикхона қуриб берилди. 269 та оилага товуқ, жўжа, қурқа ва бедана, 244 тасига қорамол ва қўй тарқатилди. 52 нафар эхти-ёжманд оила фарзандларининг тўй маросимлари ўтказилиб, 271 нафар вояга етмаган бола-лар имтиёзли тарзда мактабга-

ча таълим муассасаларига жой-лаштирилди. Бугунги кунга қадар кўрсатилган амалий ёрдам натижасида 3 946 та оила кам таъминланганлик тоифаси-дан чиқарилди. Бундан ташқа-ри, мазкур тоифадаги оилалар-нинг меҳнат билан банд бўлма-ган 2752 нафар аъзолари ишга жойлаштирилди.

Шунингдек, вилоят прокура-турасининг ташаббуси билан кам таъминланган оилаларни қўллаб-қувватлаш мақсадида худуддаги фермер ҳўжаликларининг ғалладан бўшаган ер майдонларини “1 сўм” қийма-тида ижарага бериш тизими йўлга қўйилди. Хусусан, Қўвасой шаҳрида яшовчи кам таъмин-ланган А.Аҳмаджонованинг оиласига имтиёзли кредит маб-лағлари ҳисобидан чорва мо-ларни олиб берилди, 2 нафар ишсиз фарзандлари ишга, 1 нафар вояга етмаган фарзанди эса имтиёзли тарзда мактабга-ча таълим муассасасига жой-лаштирилди. Бундан ташқа-ри, ушбу оила аъзоларининг қўшим-ча даромад олишини таъмин-лаш учун шаҳардаги “Ойшахон” фермер ҳўжалигининг ғалладан бўшаган 1 гектар ер майдони “1 сўм” қийматига ижара асосида ажратилди ҳамда бепул уруғлик берилиб, бозорбоп такрорий экин экилишида амалий ёрдам кўрсатилди.

Хотин-қизларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш тadbирлари амалга оширилмоқда. Вилоят бўйича ижтимоий аҳоли оғир бўлган 4406 нафар хотин-қиз-ларнинг 545 нафарига ижтимоий-иқтисодий, ҳуқуқий ва бошқа ёрдамлар кўрсатилди. Хусусан, 1 688 нафар ижтимоий оғир аҳолидаги аёлларнинг яшаш шароити яхшиланди.

Ногиронлиги бўлган шахс-ларни ижтимоий қўллаб-қувват-лаш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. 1806

тини яхшилаш мақсадида 154 та трансформатор жорий таъмир-дан чиқарилди. 1503 та бетон электр таянчлар ўрнатилиб, но-соз ҳолатга келиб қолган 928 та кўча чиқроғи алмаштирилди. На-тижада 20 598 та хонадоннинг электр энергисини билан боғлиқ муаммолари ҳал этилди. Жум-ладан, Қўва туманидаги “Қаш-қар” МФЙдаги Қашқар кўчаси-га 25 дон бетон электр устуни ўрнатилди, электр энергия таъ-миноти яхшиланди.

4-5 км. узоқликдаги мактабга қатнаётган ўқувчилар энди ҳам замонавий, ҳам яқин мактаб биносида таълим олишади.

65,5 км. тоза ичимлик суви қувурлари тортилиб, 79 та сув насоси ва 31 та сув минораси таъмирдан чиқарилди. 19 та янги сув насоси ва 5 та янги сув ми-нораси ўрнатилиб, 13 449 та хонадоннинг ичимлик суви билан боғлиқ муаммоси бартафр этилди. Масалан, Қўлтепа тумани, “Сармазор” МФЙдаги яроқ-сиз ҳолатга келиб қолган сув ми-норасининг таъмирланиши ва Шарқ кўчасига сув қўтариш на-соси ўрнатилиши натижасида 120 та хонадоннинг тоза ичим-лик сувида бўлган эхтиёжи қон-дирилди.

Инвестиция дастурига кири-тилган 34 та мактабгача таълим муассасаси, 31 та умумтаълим мактаби ҳамда 14 та соғлиқни сақлаш муассасасида муаммал қўрилиш-таъмирлаш ишлари олиб бориш бўйича манзилли рўйхат шакллантирилди. Ҳозирда қўрилиш-таъмирлаш ишлари прокурорлар томони-дан назоратга олиниб, қўрилиш ишларини белгиланган муддат-ларда тугатиш чоралари қўрил-моқда. Бундан ташқа-ри, 6 та

таъмирталаб ҳолатда бўлган 13-сонли мактабгача таълим муас-сасаси ҳам ҳоимийларнинг 850 миллион сўмлик маблағи ҳисо-бидан ҳашар йўли билан таъ-мирланиб, ишга туширилиши натижасида худудда истиқомат қилувчи оилаларнинг 200 нафар болалари боғча таълимига жалб қилинди ва 37 та янги иш ўрни яратилди.

Тadbиркорлики ривожлан-тириш мақсадида прокурорлар секторларида ташаббускор фу-

Садриддин ТУРДИЕВ,
Фаргона вилоят прокурори

мажбуриятини бажармаган 1364 та объект эгаларига нисбатан 15,6 миллиард сўм миқдорда таъсирчан солиқ механизми қўлланилиб, шундан 8,9 мил-лиард сўми ундирилди. Узоқ му-датдан бўён самарасиз фойда-ланиб келинаётган 118 та объектга тегишли 121,3 га. ер майдонлари туман-шаҳар ҳокимларининг қарорларига асосан ҳокимлик захирасига қайтарилди. Ўшбу йўналишда 11 та аввал хусусийлаштирилган ва бўш турган объектлар бўйича хусусий мулкни тасдиқловчи ордерларни ҳақиқий эмас, деб топиш тўғрисида маъмурий суд-ларга даъво аризалари кири-тирди.

Жорий йилнинг январь-июнь ойларида 2-сектор худудига жами 4,8 миллион АҚШ долла-ри миқдорда хорикий инвес-тиция қиритиш режалаштирил-ган эди, амалда эса 6,8 милли-он АҚШ доллар миқдорига жалб қилинди.

Қишлоқ ҳўжалиги соҳасида жорий йилда 474 та фермер ҳўжалиги томонидан 20149 гек-тар ер майдонига 60781 тонна пахта хомашёси етиштириш режалаштирилган. Бугунги кун-да агротехника тadbирлари ўз вақтида ва сифатли ўтказили-ш назорат қилиб боришмоқда. Далада механизаторларга етар-ли шaroитлар яратиб бериш мақсадида 52 та “механизатор-лар уйлари” ташкил этилган.

Келгусида секторлар ишини янада самаралироқ ташкил қилиш чораларини қўриб, уйма-уй юришида аниқланган муаммо-ларни тезкорлик билан ҳал этиш ва энг муҳими, аҳоли билан са-марали мулоқот ўрнатиш орқа-ли халқи-мизни рози қилиш фа-лолиятининг асосий мақсади ва мезони бўлиб қолаверади.

Худудларни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш кўрсаткичлари

5 500 метрдан ортиқ масофага сув тармоғи тортилиб, 6 та сув минораси таъмирланди. 1250 та хонадон, 3 та таълим муассасаси ичимлик суви билан таъминланди. 32 та кўчага шағал ётқизилиб, йўллар текисланди.	“Хар бир оила — тadbиркор” дастурига асосан, сектор худудда истиқомат қилувчи оилаларга 29,8 млрд. сўм кредит маблағлари ажратилди. “Yoshlar — kelajagimiz” дастурига асосан сектор раҳбарларининг бевосита амалий ёрдами билан 5 нафар ёш тadbиркорга “Ёшлар меҳнат гузари” қуриш учун ер майдони, 38 нафарига эса 12,1 млрд. сўм кредит ажратилишида амалий ёрдам берилди.	Аҳоли бандлиги таъминлаш йўналишида: Прокурорларнинг ташаббуси билан 3 669 нафар фуқаро ишга жойлаштирилди. Ишга жойлаштирилди. 1903 нафари ишга жойлаштирилди. 425 нафарига 138 млн. сўмлик моддий ёрдам кўрсатилди. 583 нафарига бепул даволанишлари учун тиббий муассасаларга йўланмалар олиб берилди. 92,4 млн. сўмлик дори-дармон ва ногиронлик воситалари тарқатилди. 74 нафарининг яшаш хонадони таъмирланди.	22 та тadbиркорлик субъектига 32 гектар ер майдони, 27 тасига бўш бино ажратилиши, 398 тасига электр, газ ва сув таъминоти муаммолари ҳал қилиниши, 106 тасига фаолият қуратиши учун лицензия ва бошқа рухсатномалар берилиши 304 та бошқа масалаларни ҳал этилишида амалий ёрдамлар кўрсатилган.
--	---	---	--

Жорий йил 23 июль кунин “Ер қатинини геологик жиҳатдан ўрганишни янада такомиллаштириш ва 2020-2021 йилларда минерал-қомашё базасини ривожлантириш ва қайта тиклаш давлат дастурини амалга ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Президент қарори қабул қилинди.

Давлатимиз томонидан жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари кўриб чиқишига берилаётган эътибор кундан-кунга ортиб бормоқда. Бу жараён барча даражадаги давлат бошқаруви органлари, жумладан, прокуратура органлари зиммасига ҳам юксак масъулият юкломқда. Хусусан, прокуратура органлари томонидан жисмоний ва юридик шахсларнинг ҳуқуқий манфаатларини ҳимоя қилиш, бузилган ҳуқуқларини тиклаш, ҳуқуқий маслаҳатлар бериш, таклиф ва мурожаатларини изчил ўрганиш, тегишли чоратадбирлар кўриш каби масъулиятли ва зифалар бажариб келинмоқда.

Мазкур вазифаларни адо этишда Республика Бош прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизимини тубдан такомиллаштиришга доир чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ҳамда "Жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари тўғрисида"ги Қонуни ижроси юзасидан доимий назорат ўрнатилган. Бу борадаги ишларнинг амалга оширилишида асосий эътибор жисмоний ва юридик шахслар томонидан келиб тушган мурожаатларнинг қонунда белгиланган муддатларда, ҳар томонлама ва ҳолисона кўриб чиқишини таъминлаш, уларнинг бузилган ҳуқуқларини тиклаш ва қонуний манфаатлари ҳимоя қилинишига қаратилмоқда.

Ҳар бир мурожаат — бир тақдир

Унинг ортида инсонни қийнаётган, ўйлантираётган масалалар, ечимини кутаётган муаммолар турибди. Мурожаатлар ортида кимнингдир дарду ташвиши, оруз-ўйлари мукжасам бўлади. Ҳўш, мурожаат қачон қаноатлантирилган ҳисобланади? Албатта, белгиланган муддатда кўриб чиқилса ва унда келтирилган ҳар бир ваз асосли ечимини топса. Бунинг учун мурожаатни кўриб чиқаётган ходимдан масъулият, мурожаат қилувчидан ўзига хос маданият талаб қилинади.

Маълумки, сўнгги ярим йилда мамлакатимизда мурожаатлар билан ишлашнинг мутлақо янги тизими жорий қилинди. Конституциямизда давлат органлари ва мансабдор шахслар жамият ва фуқаролар олдига жавобгар эканлиги, ҳар бир шахс бевосита ўзи ва бошқалар билан биргаликда ваколатли давлат органларига, муассасаларига ёки халқ вакилларига ариза, таклиф ва шикоятлар билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эга эканлиги белгилаб қўйилган. Шунинг алоҳида таъкидлаш жоизки, аҳоли билан тўғридан-тўғри мулоқотни ташкил этиш, уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини тўғриватқонли ҳимоя қилишга қаратилган мурожаатлар билан ишлашнинг самарали фаолиятини таъминлаш, мурожаат қилишга оид конституциявий ҳуқуқнинг сўзсиз амалга оширилиши учун шaroитлар яратиш, мурожаатларнинг тўлиқ, ҳолисона ва ўз вақтида кўриб чиқишини ташкил этиш, келиб тушган ҳамда тегишлили-

лиги бўйича давлат органларига, ташкилотларга юборилган мурожаатларнинг кўриб чиқишига устидан тизимли мониторинг ва назоратни амалга ошириш, жисмоний шахслар ва юридик шахслар вакилларининг қабулларини (шу жумладан, видеоконференцалоқа воситасида) ўтказиш, келиб тушаётган мурожаатларни рўйхатга олиш, умумлаштириш ва тизимлаштириш ўз-ўзидан улкан масъулият юклайди.

Мақсад нима? Албатта, одамларнинг дардини эшитиш, улар билан очиқ мулоқотда бўлиш, оғирини енгил қилиш, пировардида аҳолининг давлат ва жамиятга бўлган ишончини мустаҳкамлаш, уларни ҳаётдан рози қилиш олий мақсаддир. Бу борада давлат идораларининг раҳбарлари ва мансабдор шахслари, Бош прокурор ҳамда Бош прокурор ўринбосарлари томонидан ташкил қилинаётган сайёр қабуллар ҳам муҳим аҳамият касб этмоқда. Муаммоларга жойида ечим топилаётти, аҳолини қийнаётган, ўйлантираётган масалалар бўйича аниқ чора-тадбирлар белгиланмоқда. Мурожаатларнинг кўриб чиқишига масъулиятсизлик билан қараган ёки қонунийлик ижросини таъминлашга бефарқ бўлган ҳар бир масъул шахсга нисбатан қонун устуворлиги ва жазо муқаррарлиги таъминланмоқда.

Одамларнинг дардини эшитиш, улар билан очиқ мулоқотда бўлиш, оғирини енгил, мушкулни осон қилиш — аҳолининг давлатга, эртанги кунга ишончини мустаҳкамлайди. Прокуратура ходимлари халқимизнинг оғирини енгил қилиш ҳамда

Биз ўзимизни мурожаат этиш борасида маданиятли санай оламизми?

ҳуқуқларини муҳофаза қилишда билим ва меҳнатларини аямаяпти.

Мурожаатни кўриб чиқувчи шахс зиммасида жуда катта масъулият, ўз навбатида жавобгарлик мавжуд. Ҳўш, мурожаат қилувчи зиммасида ҳам бирор масъулият ёки вазифа борми? Бор, албатта. Энг аввало, мурожаатда масаланинг моҳияти аниқ баён этилиши ҳамда у тухмат ёки ҳақоратдан иборат бўлмаслиги керак. Шу билан бирга, ваколати бўйича тегишли идорага йўлланиши зарур.

Халқимизда одоб-ахлоқ ва

маданият юксак қадрланади. Ҳар бир ҳолатга шу нуктаи назардан ёндашилади. Оддийгина салом бериш, овқатланиш, кийиниш каби кундалик юмушларни олайлик. Уларни ҳам одоб билан бажаришга интилаемиз. Энди бир ўйлаб кўрайлик. Биз ўзимизни мурожаат этиш борасида маданиятли санай оламизми? Дарду ташвишларимизга ечим топишда, оғиримизни енгил қилишда яратилган имкониятлардан тўғри ва оқилона фойдалана оламизми?

Амалиёт шуни кўрсатмоқдаки, қўйилаётган масала қайси давлат идораси, қайси мансабдор шахс билан ва қачон ҳал қилиниши борасида аҳоли ўртасида тушунмовчиликлар кўп. Масалан, бир фуқаро ўз мурожаатида оилавий шароити қийинлигини айтиб, кўплаб юқори идораларга чиқади. Аслида моддий ёрдам масаласи факат маҳалла фуқаролар йиғини ҳузуридаги комиссияда ҳал қилинади. Шунинг учун дастлаб ана шу идораларга мурожаат қилинса, агар улардан ҳеч қандай жавоб ёки самара бўлмаса, кейин юқори идораларга хат йўлланиш, муаммо тезда бартараф этилади.

Айрим фуқаролар томонидан ариза ва шикоятлар бирданига бир неча давлат ва нодавлат идораларига юборилаётгани, қайта-қайта мурожаат қилинаётгани мурожаатларнинг кўпайишига ҳам олиб келаяпти. Мурожаатда кўтарилаётган масала билан бевосита шуғулланмайдиган ташкилотларга ҳам ариза ва шикоятлар йўлланиши, қайси масалани ким кўришини ўйлаб ўтирмай, тўғри келган идорага мурожаат қилиш оқибатида қанча киши оворою сарсон. Аслида битта ташкилот қаноатлантирадиган масала ортидан ўнлаб идоралар жавоб хатлари ёзишга мажбур бўлмоқда.

Бугунги кунда Президентимиз ташаббуси билан ҳар бир фуқаронинг давлат раҳбарига тўғридан-тўғри мурожаат қилиш шароити яратилган катта имкониятлардан бири бўлиб қолмоқда. Кимлардир бундан унумли фойдаланиб, ўзига ва жамиятга наф келтираётган бўлса, бошқалар бундан фақат шахсий манфаатлари, ҳатто ғараз мақсадлари йўлида фойдаланишга уринаётгани ачинарлидир. Биргина Виртуал қабулхонани олиб кўрайлик. Уни жорий этишдан асосий мақсад халқнинг дардини эшитиш, уларга кўмаклашиш, тадбирли режаларида ёрдамлашиш, уларнинг бахти, камоли, эр-

танги кунига қаратилган. Бироқ мазкур манзилга келиб тушаётган айрим мурожаатларни ўқиган, эшитган ёки ўрганганимизда ҳайрон қолаяпмиз.

Мисол учун, ота-онасининг не-не оруз-умидларда тарбиялаган якка-ю ягона фарзанди бугун катта бўлиб, уларнинг хизматини қилиб, дуоларини олиш ўрнига ота-онасидан аразлаб, улар билан бирга яшашдан ор қилиб, алоҳида яшаш учун шароит яратиш беришни сўраб порталга мурожаат қилганга нима дейсиз? Ёки ўзига тўқ, билагада кучи бор одам "томимнинг шифери учиб кетди, қайта ёпишда ёрдам берсангиз", дея мурожаат қилганга қандай мантиқ бор?

Баъзи бир шахслар ўзаро ёки оилавий адовати туфайли "Энди ўзингдан кўр! Бир кўрсатиб қўй!" каби турли мурожаатлари билан Халқ қабулхоналари ва "Ишонч телефон"ларини "курал" майдонига айлантириб олишаётгани ачинарли ҳол, албатта.

Мурожаатларда мантиқ бўлса...

Шундай ҳолатлар ҳам борки, айрим ҳужжатлар 50-60 varaқдан иборат бўлади. Анча вақт сарфлаб, хатни охиригача ўқийсиз-у, унда айнан нима мақсад

Аслида битта ташкилот қаноатлантирадиган масала ортидан ўнлаб идоралар жавоб хатлари ёзишга мажбур бўлмоқда.

қўзда тутилган, фуқаро қандай масалада кўмак кутаяпти, деган саволларга жавоб тополмаймиз. Мурожаатда келтирилган маълум вазир бир-бирига қоришиб кетганига гувоҳ бўласиз. Шу билан бирга, баъзи фуқаролар томонидан аризининг "таъсирини кучайтириш" учун битта масала юзасидан ўнлаб ташкилотларга хат йўлланади. Аслида аризада кўрсатилган масала маҳалла фуқаролар йиғинининг ўзида ҳал бўлади. Умуман олганда, бундай хатлар замирида қуйи ташкилотларга "ўзини кўрсатиб қўйиш" истаги бордай туюлади. "Нусхаси..." кўринишида юборилган хатларни ҳал этиш ваколати доирасига қирмагани учун кўплаб идоралар қорғозбозликка вақт сарфламақда.

Айрим ҳолларда уюштирилган мурожаатларга, яъни "заказ" билан ёзиб берилган хатларга ҳам дуч келамиз. Мисол учун, хатда келтирилган фуқаро бир жойдан, уни ёзаётган киши бошқа ҳудуддан. Аввалдан ўзаро таниш ҳам бўлишмаган. Улар бунга сабаб қилиб бир кишининг манфаатини юзга чиқариб беришаётганини айтишади.

Аслида тушунарли ёзилган ва тегишли жойга юборилган хат ўз вақтида ва ҳолисона кўриб чи-

Эшмурод Жўраев,
Бош прокуратура
бошқарма бошлиғи

қилади. Бунга шубҳа йўқ, албатта. Кимлардир буни билмай, фалончи ариза ёзиб берар экан, деб турли шахсларга нималаридир тиқштириб, охир-оқибатда ўзлари сарсон бўлгани қолади. Ана шундай "манфаатли ариза"ларнинг олдини олиш мақсадида фуқароларда ҳуқуқий саводхонлик ва мурожаат маданияти ошишига умид қиламиз.

Эътибор ва эътироф

Таъкидлаш жоизки, барча даражадаги давлат органлари фаолиятида Ўртбошимизнинг "Халқ давлат идораларига эмас, балки давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак", шунингдек, "Фуқаролар эмас, ҳужжатлар харақатланади" деган тамойиллар асосида жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлашнинг сифатини ошириш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини тўлақонли ҳимоя қилишдан иборатдир. Мурожаатлар билан ишлашнинг янги механизми ва

олиб борилаётган изчил ислохотлар туфайли фуқароларнинг муаммоларини асосиз равишда у идорадан бу идорага ошириш, одамларни ортиқча сарсон қилиш камаймоқда. Давлат ҳокимияти ва ҳўжалар бошқаруви органларининг ижро масъулияти, фуқароларнинг ўз ҳуқуқ ҳамда манфаатларини ҳимоя қилиш учун мурожаат қилишдаги маданияти шаклланибди. Бу эса давлат ва халқ ўртасида ишонч янада мустаҳкамлашишга хизмат қилади.

Мухтасар қилиб айтганда, давлатимиз раҳбари таъкидлаганидек, прокуратура ходимлари юқори касбий маҳалла ва юксак инсоний фазилатлари билан давлат органлари хизматчиларига ўрнак бўлиши, ҳамиша адолат ва қонунийлик ҳимоясида туриши лозим. Бу эса ўз навбатида, прокуратура органлари ходимларидан фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоя қилишга, қонунларга сўзсиз риоя этиш борасида шаффофик, адолат ва масъулият каби юксак туйғуларни шакллантиришга ва халқнинг ишончини қозонишга хизмат қилади.

БЕШ ТАШАББУС — ПАРВОЗГА УНДАЁТГАН БЕШ ҚАНОТ!

Хар бир бола қалбида, шурида ёрқин бир истеъдод, порлок истиқбол, юксак қоялар камол топади. Бир қояки, у келажакни яратишга, эртанги кунни бунёд этишга, нурли марралар, баланд чўққилар, юксалиш ва таракқиёт доволларини забт этишгада қодир шахд ва шижоатга лиммо-лим. Ана шу доволларини забт этмоқ учун эса эртамиз умидларига қанот бўлмоқ даркор.

Президентимизнинг беш муҳим ташаббуси келажакимиз эгаларини юксак марралар сари парвозга ундамоқда. Ташаббус ижроси доирасида барча жабҳалар томонидан кенг қўламадаги саъй-ҳаракатлар амалга оширилмоқда. Зотан, фарзандларимиз камолига дахл-

дор бўлмаган соҳанинг ўзи йўқ.

Янгиқўрғон туман прокуратураси ташаббуси билан халқ таълими бўлими билан ҳамкорликда Президентимизнинг 5 муҳим ташаббуси асосида тумандаги умумтаълим мактаблари ўқувчилари ўртасида "Йилнинг энг яхши ўқувчиси" кўрик-танлови ўтказилди.

Бугун юксалиш асри, таракқиёт замони. Шунга ҳамоханг келажак сари шахдам

бандлигини таъминлаш тобора долзарблик касб этмоқда.

Саккизинчи мўъжиза, битмас-туганмас хазина сифатида инсоният тафаккури сарчашмаси бўлган китобнинг қадри, аҳамияти ортмоқда.

Тадбир жараёнида ана шу жиҳатлар ёрқин намоён бўлди.

Ўқувчилар нафақат фанларни чуқур ва мукаммал эгаллаган ҳолда илм-маърифат чўққиларини забт этишга, балки қизиқишлари ва

Саккизинчи мўъжиза — инсоният тафаккури сарчашмаси бўлган китобнинг қадри, аҳамияти ортмоқда.

одимлаб бораётган ёшларнинг мусиқа, рассомлик, адабиёт, театр ва санъатнинг барча турларига қизиқишлари баланд.

Улар спортга ошно, жисмонан чиққан ҳолда маҳорат бобида тобланиб камол топишмоқда.

XXI аср ёшлари компьютер технологиялари ва интернетдан самарали фойдаланишда ҳам гоят уқувли. Муқаддас ва табарруқ оналаримиз тимсоли бўлган хотин-қизлар манфаатлари устувор, уларнинг

иштиёқлари асосида иқтидорларини намоён этиб, ёрқин истеъдодга айланишга аҳд қилганликларини билмилар баҳси, заковат синови, жисмоний тарбия ва спорт борасидаги маҳоратларида, китобга ошноликда маънавий баркамоллик сари интилаётганликларида ифодадалади.

Улар яратган инновацион лойиҳалар, ижод ва тасвирий санъат намуналари, шунингдек, ўқувчиларнинг бўш вақтларини мазмунли ва са-

марали ташкил этган ҳолда қизиқишларидан келиб чиқиб, фан ва касб-ҳунар йўналишларига қамраб олиш, уларни назоратсиз қолдирмаслик, ўғил-қизларимиз орасида учраётган жиноятчилик ва ҳуқуқбузарлик каби иллатларни бартараф этиш, суицидларнинг олдини олишда муҳим эканлигини кўрсатди.

Давлатимиз раҳбари расидада жорий йилнинг 19 март куни ўтказилган видеоселектор йиғилишида белгилаб берилган 5 муҳим ташаббус, яъни ёш авлоднинг маданият, санъат ҳамда жисмоний тарбия ва спортга кенг жалб этиш, уларда ахборот технологияларидан тўғри ва оқилона фойдаланиш кўникмасини шакллантириш, ёшлар ўртасида китобхонликни тарғиб этиш, хотин-қизлар бандлигини таъминлаш борасида белгилаб берилган вазифалар ижроси, шунингдек, туманда воёга етмаганлар орасидан илғор, билимли, ижодкор, иқтидорли, қизиқувчан ўқувчиларни аниқлаш ҳамда улар ўртасида билимга бўлган интилишни кучайтиришга қаратилган кўрик-танловда ўқувчилар "Йилнинг энг билимдон ўқув-

Тоҳиржон ГАФУРОВ,
Янгиқўрғон туман прокурори

чиси", "Йилнинг энг яхши ижодкор ўқувчиси", "Йилнинг энг яхши хунарманд ўқувчиси" ва "Йилнинг энг иxtиpочи ўқувчиси" каби тўртта номинацияда ўзаро беллашдилар.

Танловда мактаб босқичларининг 188 нафар олаби иштирок этиб, натижаларга кўра, ҳар бир номинация бўйича 1-ўринни эгаллаган ўқувчилар компьютер, 2- ва 3-ўринни кўлга киритган ўғил-қизлар телевизор ва микротўлқинли печлар билан тақдирландилар.

Бундан ташқари, танловда иштирок этган ўқувчиларга туман прокуратураси томонидан бадиий китоб тақдим этилди. Ёзги таътил даврида ўқувчиларнинг бўш вақтларини самарали ва мазмунли ташкил этишга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда.

Ўз тадбиркорлик фаолиятини бошлаш ва ривожлантириш истагида бўлган ёшлар билан суҳбатлар жараёнида эса уларга имтиёзли кредитлар ажратилишида амалий ёрдам бериш чора-тадбирлари белгиланмоқда.

JINOYAT HAQIQATI VA ADOLATI

ЮРСАНГ САЁҚ, ЕЙСАН ТАЁҚ ёхуд "шантаж"чи тўда таъқиби

Хонадонларимизни бамисолан офтобдай чароғон этадиган оналаримиз, дили пок, иймон-этиқодли, меҳру вафо, садоқат бобида беназир опа-сингилларимиз, аёлларимизни ҳар қанча эъзозласак оз. Бирок, гуруҳ курмаксиз бўлмагани каби эзгу фазилатлар, иффат, ибо, ҳаё каби туйғулардан мосуво, пулга сажда қилувчи беномуслар мўътабар аёл шаънига доғ тушираётгани ҳам бор гап.

Ёш эмас, эс-ҳуши жойида, каттаси элликни қоралаган, кичиги ўттиз ёшдан ўтган опа-сингиллар, уларнинг бирига ука, бирига ака йигитнинг, қариндош эмас-у, афтидан, лойи бир жойдан олинган яна бир савдогар аёлнинг қуюшқонга сиймалашган қилмишлари лол қолдиради кишини.

Август ойининг ўрталари эди. "Дамас" энгил машинасида "тирикчилик" қиладиган қирқ беш яшар таниши Кўчқоралини (исм-фамилиялар ўзгартирилган) учратиб қолди. Сотволди гап орасида "собиқ турмуш ўртоғи" билан холи жойда қўришмоқчилигини кистириб ўтди. "Исловатхона бўлса ҳам бўлаверарди, ҳаққини берардим." Орадан бир неча кун ўтиб қўришганларида Кўчқорали "ишончли хонадон"нинг манзилини берди. Сўнгра туғишган опаси билан телефонда болганди. Гулоиймхон вақтинча яшаб турган Фаргона шаҳридаги Қирғули даҳасида дойлашган, қўп қаватли уйдаги хонадонига таширф буюрган укасининг танишига ўттиз минг сўм эвазига ярим соат "собиқ хотини", ўттиз-ўттиз беш яшар аёл — Хонларой билан "суҳбатлашиб" олиши учун "шароит" яратиб берди. Уларни холи қолдириб, ўзи ташқарига чиқиб кетди.

Анзиратхоннинг савдо дўконига ҳаёлига ошиқ-маъшўқани "соғиб ичиш"

фикри келди.

— Телефонингизда суратга туширса бўладими, меники яхши эмас.

— Жуда бўлади-да, кинога олиш ҳам мумкин, — деди унинг режасини фаҳмлаган дўкондор аёл.

Иккаласи юқори қаватга кўтарилишди. Гулоийм: "Очинг эшикни, профилатхика инспектори келди", дея шангиллади. Ичкарига кириб, "Вой ўлмасам, шарманда, суҳбатларинг шуми", дея атайин уйни бошига кўтарди. Хонадонга бир неча йигитлар кириб келишди. Анзиратхон қилинаётган Сотволди ва энгилтабиат аёлни уяли алоқа телефонида видеоасвирга туширди. Йигитлар сўроқ-савола туттишди. "Расво бўлдиқ", дея Гулоийм жанжал кўтарди. "Гап чувалашмасин, буларга беринг, берадиганимиз", деди. Сичқоннинг уйи минг танга бўлиб қолган Сотволдининг қўлидаги 100 минг сўмини Анзиратхон тортиб олди. "Қарзингиз бу", деди хонадон бекасига юзланиб. "Бу оз", деди гарангисиб, шармисорликдан қутулиш учун ҳар нарсасга тайёр йигитга Гулоийм. Ундан 150 минг сўмини олиб, нариги хонада гаплашиб қайтган Гулоийм "Қўшни аёлларни ҳам тинчитиб керак", дея

Сотволди шантажчиларга 500 доллар берганидан сўнгра ҳам қутула олмади.

баттар исканжага олди. Сотволди яна 100 доллар берганидан сўнггина уйдан чиқариб юборди.

Сотволди "собиқ турмуш ўртоғи" — Хонларойни кузатиб қўйгач, Кўчқоралига қўнғирок қилди. Қўшмачи аёлнинг укаси ҳам анойи эмас экан. "Опам мени чангитиб сўқяпти, сизни топиб беришни талаб қиялпти", дея ҳамон ўзига келолмаган "ошиқ"ни баттар саросимага солди. Сотволди: "Бўпти, Марғилондаман, айтган жойингизда қўришайлик", дея уни ҳовуридан туши-

ришга уринди. Кўчқорали билан "Дамас"да келган Гулоийм, Анзиратхон қўл телефонидаги видеоасвирни "Уйингиздагиларга кўрсатамиз", дея шантаж қилишни давом эттиришди. Ёзёвон йўлидаги АЁҚШда Кўчқорали машинасига бензин қўйдиргани кириб кетганида Гулоийм "1 миллион 200 минг сўм берсангиз, гап орамизда

Шармандаликнинг олдини олиш 6 млн. сўмга баҳоланди.

қолади", деди. Марғилон шахрига қайтиб келганларида Сотволди талаб қилинган пулни берди. Орадан уч-тўрт кун ўтиб, Кўчқорали қўнғирок қилди.

— Телефондаги видеоасвирларни ўчиртиш керак, — деди у. — Уч юз доллар берсангиз, аёлларга пулни бериб, видеони ўчиртириб юбораман.

Келаси кун Сотволди Марғилон шахрида қўришиб, унга 300 АҚШ долларини берди. Орадан йигирма кунча ўтиб, 18 сентябрь куни Гуллоласи қўнғирок қилиб, ўша кун Гулоиймнинг уйидан тилла зираги, аёллар занжирини йўқолганини айтиб шантаж қила бошлади. "Топиб бермасангиз, маҳаллангизга бориб шарманда қиламан", деди.

— Тилло тақинчоқларни олганим йўқ, — Сотволди гапни қисқа қилди. Такроран қўнғирок қилган Гулоиймнинг опаси ва сингисини агар уч юз доллар берса, даъво қилмасликларини айтишди. Сотволди Фаргона шахрига етиб бориб, Кўчқорали, унинг опаси Гуллолахон, Гулоиймхон, сингисини Гулбаҳорхон ва жияни, тўнғич опасининг ўттиз яшар қизи Насима билан қўришди. Гулоийм "Тилла тақинчоқларнинг ўрнини қопламасангиз уйингизга бораман", дея жанжаллашди. "Ўзини машина остига ташлайман", деб қўрқитди. Энди уч юзга кўнмасдан беш юз доллар берсан, дея оёғини тираб олди. Сотволди уйдан яна пул олиб келиб, шантажчиларга 500 АҚШ долари берганидан сўнгра ҳам қутула ол-

Ўткирбек ТОШЎЖАЕВ,
Департаментнинг Фаргона шаҳри бўлими бошлиғи

мади. Муттаҳамлар уни таъқиб этишда давом этиб, маҳалласига боришди. Сотволдининг яна 280 АҚШ долларини талаб қилиб олишди.

Орадан бир неча кун ўтгач, Кўчқорали унга қўнғирок қилиб, уй эгаси опасини хонадондан қўчиргани, 4 ойлик ижара ҳақини тўлаши кераклигини айтиб яна қўйин-қистовга олди. Сотволди шантажчи йигит ва унинг опа-сингиллари билан қўришиб, 2 миллион сўм тўлаганидан кейин ҳам боши ғавғадан чиқмади.

Энди видеоасвирни кўрсатиб, ишонхонаси, оиласида юзига қора суртмаслик эвазига 6 миллион 700 сўм беришни талаб қилишди. Товламачилардан қутула олмастлигига ақли етган Сотволдининг мурожаатига асосан Департаментнинг Фаргона шаҳар бўлими томонидан тадбир ўтказилди. Кўчқорали ва Гулоиймнинг қўнғирокларига жавобан: "Бунча пул топа олганим йўқ, бордини бераман", деди. Фаргона шаҳридаги туғруқхона олдиди товламачилар 2 миллион 800 минг сўмини олганларида ушланди.

"Саёқ юрган таёқ ейди", деганларидай, охир-оқибат юзи шувут бўлган Сотволди Қоратоев обрў-эътиборини йўқотди. Суд мажлисида у ўзига етказилган зарар тўлиқ қоплаганини, судланувчиларга даъвоси йўқлигини айтиб ўтди. Қисман иқдорликларидан ташқари тубан ишлари жабрланувчи ва гувоҳларнинг кўрсатмалари ҳамда далиллар билан тасдиқланган, қўлгоғича нафс ботқоғига ботиб, ижара уйини исловатхонага айлантирган Гулоийм Сапарова, унинг товламачи опа-сингиллари, укаси Кўчқорали Сапаров, жияни ҳамда уяли алоқа телефонида олган видеоасвир билан қўрқитиб, ўз "насибасини" олган шери — савдогар аёл Анзиратхон Тўлқуновага қилмишларига мувофиқ жазо тайинланди.

У НЕГА БУНДАЙ ҚИЛГАН ЭДИ?

ДЕПРЕССИВ ХОЛАТ ОҚИБАТИДА

2019 йил 28 март куни соат 07:30 ларда Хўжайли тумани "Саришингул" овул фуқаролар йиғини ҳудудида яшаган, 1995 йилда туғилган аёл У.Т. ва унинг воёга етмаган 2015 йилда туғилган фарзандининг мурдалари ўзлари яшаган уй олдидаги қудук чуқуридан, 2017 ва 2018 йилда туғилган фарзандларининг мурдалари эса уйнинг ётоқхонасидан топилган.

Ушбу ҳолат юзасидан Қорақалпоғистон Республикаси прокуратурасининг ўта оғир жиноятларни тергов қилиш бўлими томонидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов-тезкор ҳаракатлари олиб борилди. Жумладан, тайинланган суд-тиббий экспертизасининг хулосаларига кўра, У.Т. ва унинг 2015 йилда туғилган фарзанди нафас йўлларида сув текилиши оқибатида, воёга етмаган бошқа фарзандлари эса нафас етишмовчилиги оқибатида вафот этганликлари, шунингдек, уларнинг таналарида тан жароҳатлари мавжуд эмаслиги аниқланди.

Бундан ташқари, иш бўйича мархума У.Т.нинг руҳий ҳолатига аниқлик киритиш мақсадида тайинланган амбулатор суд-психиатрия экспертизасининг хулосасига кўра, мархума оиладаги сурункали тарзда бўлган руҳиятда салбий таъсир қилувчи омиллар натижасида, яъни турмуш ўртоғининг эътиборсизлиги, қайнонасининг доимий назорати, ташқи дунё билан мулоқоти чегараланганлиги, ҳатто ўз онаси билан мулоқоти ҳам қайнонаси назорати остида бўлганлиги туфайли вақтинчалик оғир ҳафизадаги депрессив ҳолатга тушиб, руҳиятидаги ўзгаришлар аста-секин ривожланиб, чуқур даражадаги руҳий депрессив ҳолатларга олиб келганлиги маълум бўлди.

Шунингдек, мархуманинг яқин қариндошлари, маҳалла фаоллари ва кўни-қўнлилари экспертиза хулосасини тасдиқлаб, ҳақиқатан ҳам кейинги вақтларда унинг руҳиятида ўзгаришлар сезилган, у отасининг қабрига тез-тез борадиган, саволларга жавоб бермасдан, ҳаёл суриб, паршонхотир бўлиб қолганлигини билдиришди. Мархуманинг турмуш ўртоғи эса кўп вақтини Қўзғоғистонда ўтказиб, ҳар сафар уйига келганида хотинига беэътибор бўлгани маълум бўлди.

Шунингдек, Хўжайли туман ҳокимлиги, туман бандликка қўмаклашиш бўлими, Хотин-қизлар кўмитаси, овул фуқаролар йиғини, туман прокуратураси ва ички ишлар бўлими муносабатларини рўйхатда олиш китоблари кўздан кечирилганда, мархумадан ҳеч қандай му-

рожаат келиб тушмаганлиги аниқланди. Юқоридагиларга кўра, фуқаро У.Т.нинг кучли депрессив ҳолатга тушиб, дастлаб воёга етмаган 3 нафар фарзандини қасддан ўлдириб, кейинчалик ўз жонига қасд қилганлиги тўғрисида хулосага келинди.

Яқиний тарзда айтиш жоизки, ҳар бир инсон ҳаётида гоҳида учраб туриши мумкин бўлган тушқунлик кайфияти, ёлғизлик ҳисси ёки шунга ўхшаш бошқа ҳолатлар юқоридаги каби салбий оқибатларга олиб келиши мумкин.

Шундай экан, биз ўзимизнинг ким бўлишимиздан қатъи назар, энг аввало, ота-онамизга, фарзандларимизга ва яқинларимизга бор меҳримизни аямасдан, уларга эътиборлироқ муносабатда бўлсак, ўйлаймизки, юқоридаги каби салбий ҳолатларга дучор бўлмаймиз.

Азат КИПШАКБАЕВ,
Қорақалпоғистон Республикаси
прокуратураси бўлим бошлиғи

Воқеа тафсилотларидан кўринмоқдаки, агар кўни-қўшни, қариндош-уруғ, маҳалла фаоллари, туман хотин-қизлар кўмитаси ва бошқа мутасадди ташкилотлар аёлнинг руҳий ҳолатидаги ўзгаришларни сезишлари билан бепарволикка йўл қўймай, уни руҳий тушқунлик ҳолатидан олиб чиқиб, унга ёрдам бериш чораларини кўришганида мазкур воқеа юз бермаган, болакайлар ҳам ҳозир тенгқурлари қатори оналари бағрида яйраб ўсиб-ўлаётган бўлишарди. Афсуски...

Ҳўш, бундай ҳолатда хотин-қизлар масаларига алоқадор ташкилотлар қандай чора-тадбирлар қўллаши керак эди?..

ДОЛЗАРБ МУАММО

Дарҳақиқат, ушбу муаммо айни пайтда ўта мураккаб ҳамда долзарб масалалардан бири бўлиб турибди. Таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси томонидан суицид ҳолатларининг олдини олиш бўйича қатор чоралар белгиланиб, амалга оширилмоқда. Ушбу масала Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида журналистлар билан мулоқот тарзида бўлиб ўтган "Оиладаги ўзравонлик масалалари, турли вазиятлар таҳлили ва бу борада олиб борилаётган чора-тадбирлар" мавзусидаги брифингга ҳам алоҳида қайд этилди.

Хусусан, Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан тиббий кўрикдан ўтказиш орқали руҳиятида ўзгариши бўлган хотин-қизларни аниқлаб, уларни психологларнинг ёрдами билан соғломлаштириш, бундай ҳолат содир этилганда тез тиббий ёрдам ҳодимлари билан бирга

ўз жонига қасд қилиш муаммоси Жаҳон соғлиқни сақлаш тармоғи учун асосий глобал фожиалардан бири ҳисобланади. Таҳлиллардан маълум бўлишича, бундай ҳолатда одамлар одатда кучли руҳий оғриқдан, каттик депрессиядан азият чекадилар, стресс ҳолатида бўладилар ҳамда келажакка умидсизлик билан қарайдилар. Сўнгги пайтларда бу муаммо афсуски, мамлакатимизни ҳам четлаб ўтмаяпти. Жорий йил март ойининг сўнгги кунларида ижтимоий тармоқлар орқали тарқалган Қорақалпоғистон Республикаси Хўжайли туманидаги "Саришингул" овул фуқаролар йиғини ҳудудида ёшгина аёлнинг уч нафар норасидаси билан ўз хонадонидан мурдаси топилгани ҳақидаги хабар юракларни ларзага келтирган эди. Тезкор-тергов хулосасидан маълум бўлишича, ушбу фожиали ҳолат руҳий тушқунлик натижасида юзга келган экан.

психиатрларнинг бориши ҳам йўлга қўйилган. Шунингдек, Халқ таълими вазирлиги билан таълим муассасаларида мажбурий психологик тестлар ўтказиш орқали руҳиятида ўзгариши бўлган ўқувчиларни аниқлаш, уларни соғлом ҳаётга қайтариш, психолог мутахассислари тайёрлаш белгиланган.

Қолаверса, дин ишлари бўйича кўмита томонидан ўз жонига қасд қилиш ҳолатлари Исрол динига тўғри келмаслиги бўйича маърузалар тезислари ишлаб чиқилиб, жойлардаги диний уламолар орқали аҳоли ўртасида тарғибот-ташвиқот ишлари олиб боришмоқда.

Энди бевосита Хўжайли тумани, "Саришингул" ОФЙда содир бўлган муҳиш воқеага тўхталадиган бўлсак, мазкур ҳолатдан келиб чиқиб, келгусида бу каби нохуш вазиятларга йўл қўймай, унга имкон берган шарт-шароитларни бартараф этиш, шунингдек, ҳуқуқбузарлик ва жиноятчилик содир бўлишининг барвақт олдини олиш юзасидан чора-тадбирлар дастури тасдиқланди. Дастурга кўра, туман хотин-қизлар кўмитаси, тиббиёт бирлашмаси ва унинг қўни тизими, халқ таълими бўлими ва умумтаълим мактаблари, ОФЙ ва МФЙлар, "Оила" маркази туман бўлими, ИИБ ҚООБ профилактика инспекторлари, тегишли идора, ташкилот ва муассасалар масъул этиб бириктирилди. Шунингдек, ишчи гуруҳлар шакллантирилиб, уларга ҳар куни 4 та сектор аъзолари билан маълумотлар асосида ҳар бир хонадонга кириш, намунавий суҳбат баёни ишлаб чиққан ҳолда оила аъзоларининг ижтимоий-иқтисодий ҳамда маънавий муаммолари ёки бу борадаги тақдирларини, турмуш тарзини ўрганиб, хонадон бўйича олиб борилиши лозим бўлган вазифалар юзасидан тавсиявий хулоса тақдим этиб бориш, аниқланган муаммолари оила ва фуқароларни психологлар назоратига бириктириш белгиланди.

"Саришингул" ОФЙ, Шодлик маҳалласида содир бўлган воқеа юзасидан Хўжайли тумани ҳокимининг 2019 йил 30 март кунги буйруғи асосида "Саришингул" ОФЙ хотин-қизлар билан ишлаш ва оилаларда маънавий-ахлоқий қадриятларни мустаҳкамлаш бўйича мутахассиси А.Оразшаева билан меҳнат шартномаси бекор қилинди.

**Ўзбекистон
Хотин-қизлар кўмитаси**

"Депрессия нима? Бунга нима сабаб бўлади? Бундай ҳолатга тушган шахсларга ёрдам беришнинг илҳами борми? Бунда нималарга эътибор бериш керак?" каби саволларга мутахассис куйидагича фикр билдирди.

ИШОНИНГ, УНГА ЁРДАМ БЕРА ОЛАСИЗ!

Юқоридаги ҳолатда шахсдаги психоэмоционал бузилишлар депрессия белгиларигина эмас, балки психик бузилиш белгилари бўлиши ҳам мумкин. Асосий сабаблар эса турли омиллар билан белгиланган бўлиши эҳтимоли мавжуд.

Депрессиянинг белгилари дисфория ёки ҳаётга қизиқишнинг ва лаззат олиш қобилиятининг йўқолиши, иштаҳанинг ва тана оғирлигининг ўзгариши, куч-қувват йўқолиши, уйку давомийлигининг ўзгариши, психомотор фаоллигининг ўзгариши, ўзининг ҳеч нарсага арзimasлиги ёки айбдорлик ҳисси, ўлим ҳақидаги фикрлар, ижтимоий яқаланиш, илгари ҳос бўлмаган, қузатилмаган агрессивлик ва жазоланишни кутиш ҳолатларида намоён бўлади.

Шахсда депрессия белгилари аниқлангач, у билан яқин одамлари ҳамда мутахассис-психологлар индивидуал ишни кучайтиришлари зарур.

Бундан ташқари, биринчи галда уларнинг қуйидаги кўринишдаги сўзларига ҳушёр бўлиш керак: "Ҳаётни кўргани кўзим йўқ", "Мен бўлмасам ҳаммаси яхши бўлади", "Улар менга қилган қилмишлари учун афсусланадилар", "Мен бундан кўтара олмайман", "Мен ҳаммага юкман", "Мен ҳеч кимга керак эмасман" ва ҳоказо.

Келажақдаги ҳаётнинг режаларнинг аҳамиятини кундалик турмушда рўй бераётган воқеаларнинг муҳимлиги билан тартибга сола олмаслик, ўзига хос мувозанат ўрната олмаслик билан боғлиқ бўлган ҳаёт мазмунини йўқотиш, кўпича депрессив ҳолатлар асосини ташкил қилади. Бунинг заминини тарбия жараёнида яратилади, шахснинг қадриятлар йўналиши, турли муаммоларни тушуниши, воқеалар ва ҳатти-ҳаракатларни ахлоқий баҳолаш, биринчи навбатда, катталарнинг, масалан, ота-оналарнинг оиладаги позициясига боғлиқ.

Шу тариқа, шахс воёга етиш жараёнида атрофдаги катталардан аниқ ҳаётий ҳулқ-атвор стратегиясини қабул қилиши ва бу билан бошқасини рад этиши мумкин. Бироқ, ҳар қандай бир-эклама ҳулқ-атвор стратегияси тўлақонли ҳаёт учун қонқарсиздир. Одам бир хил даражада аниқ вақтда қонқи олишиши ва келажақда рўёбга чиқариладиган долзарб ҳаётий максдаларни яратиши ва эришишдан роҳатланиши билиши керак.

Кўпича шахснинг ривожланиши ва тарбияси жараёнида ҳулқ-атвор стратегиясини йўқолиши ва одам факатгина келажақдаги бахтга йўналган ҳолда "кутиш зали"даги каби яшай бошлайди. Агар келажақдаги бахт келавермаса, ҳаётдан кўнгил қолиш рўй беради. Бундай вазиятда "ҳозир ва шу ерда" каби яшаш кўнмасини мақсадга мувофиқ таъсирлар билан қайта тиклашга тўғри келади.

Психокоррекция ва профилактика иш учун шахснинг ўзига ўзи баҳо бериши ва хоҳиш-истаклари даражасини билиши муҳим. Уларнинг орасидаги фарқ қанча катта бўлса, шахсда асаб бузилишлари ва ижтимоий мослаша олмаслик хавфи шунча юқори бўлади. Шахсга биринчи психолог ёрдам кўрсатиш вақтида куйидаги қоидаларга амал қилиш зарур:

- ✓ Ишонинг, сиз унга ёрдам бера оласиз;
- ✓ Бундай вазиятларда бошига шундай иш тушган одамлардан таҳриба ўрганинг!
- ✓ Сабрли бўлинг!
- ✓ Инқирозли ҳолатни енгиб ўтишда асосийси шахс билан индивидуал профилактика суҳбат ўтказиш бўлиб, бу жараёнда куйидагиларни эътибор олиш муҳим ҳисобланади:
- ✓ суҳбатда шахсни фаол тинглашга етарлича эътибор қаратиш;
- ✓ фаол тингловчи — бу суҳбатдошнинг бутун диққати билан, уни айбаламасдан тингловчи одамдир. Бу ўз навбатида, унга ичидигани тўқиб-солиш имконини беради;
- ✓ фаол тингловчи суҳбатдошнинг ҳиссиётларини тўлиқ тушунади ва унда ўзига бўлган ишончнинг сақланиб қолишига ёрдам беради.

Феруза АЛИМОВА,
Низомий номидаги ТДПУ психология ўқув илмий маркази бўлим бошлиғи, психолог

Саҳифани **Фоғуржон АЛИМОВ** тайёрлади

ЮКСАК ҲУҚУҚИЙ МАДАНИЯТ — МАМЛАКАТ ТАРАҚҚИЁТИ КАФОЛАТИ

Мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат ва кучли фуқаролик жамияти барпо этиш, фуқароларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини юксалтиришда қонун устуворлигини таъминлаш ва қонунийликни мустаҳкамлаш муҳим аҳамият касб этади.

Хусусан, ҳуқуқий маданиятни юксалтиришда, энг аввало, ҳуқуқий таълим ва тарбия, оила, маҳалла ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг бу борадаги фойдалиги оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг 2019 йил 9 январдаги "Жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида"ги Фармони аҳолининг ҳуқуқий онги, ҳуқуқий маданияти ва ҳуқуқий саводхонлик даражасининг юксалишида муҳим ҳуқуқий ҳужжат саналади.

Фармонда ҳуқуқий маданиятни юксалтиришда, энг аввало, ҳуқуқий таълим ва тарбия борасидаги ишлар тизими ва узвий олиб борилаётганини ҳамда узоқ йиллар давомида бу масала ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ва айрим давлат органларининг иши сифатида қараб келиниб, бунда оила, маҳалла ва фуқаролик жамияти бошқа институтларининг иштироки етарлича таъ-

минланмагани таъкидланган. Шунингдек, ёшларнинг ҳуқуқий тарбиясига салбий таъсир кўрсатувчи омиларга нисбатан ҳуқуқий иммунитетни шакллантириш, ҳар бир шахсда қонунларга ва одоб-ахлоқ қоидаларига ҳурмат, миллий кадриятларга садқат, ҳуқуқбўзарликларга нисбатан мурасасизлик ҳиссини уйғотиш ишига ҳуқуқий ва амалий жиҳатдан эътибор қаратилмаган. Масаланинг яна бир жиҳати, ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтиришда шахсий манфаатлар ҳамда жамият манфаатлари ўртасидаги мувозанатни сақлаш ёғларини аҳоли онгига сингдириш ишларининг етарли олиб борилмаслиги ҳам қонун устуворлигини таъминлашга ўзининг жиддий салбий таъсирини кўрсатмоқда. Мазкур ҳуқуқий ҳужжатда шу каби муҳим муаммоларни бартараф этиш борасидаги бир қатор вазифалар ҳам белгилаб берилган.

Фармонда аҳолига мамлакатимизда амалга оширилаётган ижтимоий-иқтисодий ислохотлар, қабул қилинаётган қонун ҳужжатлари ва давлат дастурларининг мазмун ва моҳиятини изчил етказиш тизимини шакллантириш, фуқаролар онгига "Жамиятда қонунларга ҳурмат руҳини қарор топтириш — демократик ҳуқуқий давлат қуришнинг гаровидир!" деган ҳаётий гоёни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор қаратилган. Шунингдек, шахсий манфаатлар ҳамда жамият манфаатлари ўртасидаги мувозанатни сақлаш ёғларини кенг тарғиб қилиш, ёш авлод онгига ҳуқуқ ва бурч,

ҳалоллик ва поклик тушунчаларини ҳамда одоб-ахлоқ нормаларини чуқур сингдириб бориш, Конституциянинг муҳим жиҳатларини уларга болалигидан бошлаб ўргатиш, аҳоли ўртасида ҳуқуқий маданиятни шакллантириш бўйича ҳуқуқий-маърифий тадбирларни халқимиз тарихи, дини, миллий кадриятларини ўргатиш билан уйғун ҳолда ташкил қилиш, шунингдек, ҳар бир фуқарода давлат рамзлари билан фахрланиш туйғуларини шакллантириш орқали мамлакатга дахлдорлик, ватанпарварлик ҳиссини кучайтириш, давлат жиҳатини кучайтириш, ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириб бориш, уларда коррупция ва бошқа ҳуқуқбўзарликларга нисбатан мурасасизлик муносабатини шакллантириш, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, шу жумладан, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ҳамда фуқаролик жамияти институтларининг манзилли ҳуқуқий тарғиботи амалга ошириш борасидаги ўзаро ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, оммавий ахборот воситаларининг ҳуқуқий ахборот билан таъминлашдаги ролини ошириш, ҳуқуқий тарғиботнинг инновацион усулларида кенг фойдаланиш, шу жумладан, веб-технологияларни қўллашнинг кенгайтириш ҳамда бу йўналишда ижтимоий шериклик, жамоатчилик назорати каби йўналишлардан кенг фойдаланиш белгилаб берилган. Энг аҳамиятlisi, мазкур муҳим вазифаларни амалга оширишда "Юксак ҳуқуқий маданият — мамлакат тараққиёти кафолати" деган концептуал гоё

ҳамда "шахс — оила — маҳалла — таълим муассасаси — ташкилот — жамият" принципини амалиётга кенг тарғиб этиш масалаларига ҳам алоҳида эътибор қаратилган.

Фармон билан Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш концепцияси тасдиқланди. Концепцияда оммавий ахборот воситаларига ҳамда давлат ташкилотлари ахборот хизматларига ҳам бир қанча вазифалар юклатилган.

Ҳозирги даврда оммавий ахборот воситалари чинакам маънода "тўртинчи ҳокимият" вазифасини бажариши лозим. Энг асосийси, аҳолининг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтиришда ёки фуқароларимизда шаклланган ҳуқуқий маданият ва билимдан самарали фойдаланишда оммавий ахборот воситалари, хусусан, журналистлар энг яқин тарғиботчи саналади. Ҳуқуқий даврий нашрларни интернет тармоғига интеграция қилиш ва уларнинг электрон нусхалари жойлаб борилишини таъминлашни йўлга қўйиш, аҳолининг ҳуқуқий бағдорлигини ошириш мақсадида "Ҳуқуқий ахборот" радио лойиҳасини ташкил этиш, оммавий ахборот воситаларининг жамоатчилик назоратини таъминлаш борасидаги ролини кучайтириш, уларнинг давлат органлари ва фуқаролик жамияти институтлари билан алоқасини кучайтириш юзасидан қўшимча чоралар тадбирларни ташкил этиш масалалари белгилаб берилган. Энг муҳим жиҳати, бу йўналишда давлат органлари ахборот хизматларининг ҳуқуқий ахборот тарқатишдаги роли ва

Ғайратжон СУЛТАНОВ,
Департаментнинг Ҳоразм вилояти
бошқармаси бошлиғи

ўрнини кучайтиришга, шу жумладан, давлат органи нуфузига таъсир кўрсатадиган салбий хабарлар бўйича зудлик билан муносабат билдириб бориш механизмини яратишга ҳам алоҳида эътибор қаратилган.

Демак, мазкур Концепцияни амалиётга татбиқ этишда нафақат журналистлардан, балки давлат ташкилотлари ахборот хизматлари ходимлари, матбуот котибларидан ҳам қанча ҳуқуқий билим ва тажриба талаб этилади.

Эндиликда давлат органлари ва ташкилотларида ходимлар орқали "Ҳуқуқий маданият ойлани" "Одоб-ахлоқ ойлани" ҳамда "Коррупцияга қарши курашиш ойлани" тадбирлари ташкил этилади. Шунингдек, аҳолини қизиктирган ҳуқуқий саволлар юзасидан "Сўров бўйича ҳуқуқий тарғибот" лойиҳаси амалга оширилади.

Бир сўз билан айтганда, ушбу ҳуқуқий ҳужжат халқимизнинг ҳуқуқий онги, маданияти ва саводхонлигини оширишда муҳим аҳамият касб этибгина қолмасдан, бу соҳада қабул қилинган Концепцияда белгилаб берилган вазифалар ижросини таъминлашда нафақат давлат ташкилоти органлари, балки аҳолидан, фуқаролик жамияти институтларидан ҳам фойдаланиш талаб этилади.

JARAYON

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида Иқтисодиёт ва саноат вазирлиги томонидан ташкил этилган "Мамлакатдаги ижтимоий-иқтисодий аҳвол, шунингдек, "Истеъмол саватчаси" ҳисоби ҳамда "Тирикчилик учун зарур энг кам миқдор" мавзусидаги матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Маълумот ўрнида айтиш жоизки, Ўзбекистон Республикасининг 2030 йилга қадар ижтимоий-иқтисодий комплекс ривожлантириш концепцияси лойиҳаси ишлаб чиқилган бўлиб, унга қўра, 2030 йилда киши бошига ялпи ички маҳсулот 4500 АҚШ долларини ташкил этиши прогноз қилинмоқда.

Тадбирда "Истеъмол саватчаси" нима ва ундан қандай мақсадларда фойдаланилади, "Тирикчилик учун зарур энг кам миқдор"ни белгилашда нималар ҳисобга олинади каби саволларга жавоб берилди.

Мутахассисларнинг фикрича, "Истеъмол саватчаси" — муайян вақт давомида инсон ҳаёти ва унинг саломатлигини сақлаш учун зарур маҳсулотлар, товарлар ва хизматларнинг энг кам тўплами. Албатта, барча фуқаролар овқатланиши, кийиниши, коммунал ва бошқа хизматлар ҳақини тўлаши, зарур дори-дармонларни харид қилиши лозим. Булар "Истеъмол саватчаси"ни бутлаш учун асос ҳисобланади.

У энг кам иш ҳақи ва пенсиялар, базавий ижтимоий тўловлар, ишсизлик, болани парвартириш, боқувчисини йўқотганилик нафақалари, стипендиялар каби моддий етхёж миқдорларини белгилаш учун ҳисоб-китобга асос бўлмоғи керак.

Анъанага қўра, "Истеъмол саватчаси" 3 қисм — озиқ-овқат маҳсулотлари, ноозиқ-овқат товарлари ва хизмат-

«ИСТЕЪМОЛ САВАТЧАСИ» ҚАЧОН ЖОРИЙ ҚИЛИНАДИ?

лардан иборат.

Маълумки, Президентимизнинг 2018 йил 22 январдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини" "Фаол тадбиркорлик, инновацион гоёлар ва технологияларни қўллаб-қувватлаш йили"га амалга оширишга оид Давлат дастури тўғрисида"ги Фармонига қўра, республикаимизда "Тирикчилик учун зарур энг кам миқдор" ва "Истеъмол саватчаси" тушунчаларини 2018 йилнинг 1 июлидан ҳуқуқий жиҳатдан тарғиб қилиш белгиланган.

Бирок бугунги кунга бу тушунчалар ҳуқуқий жиҳатдан тарғиб қилинмади, амалиётга жорий этилмади. Нерга?

— "Истеъмол саватчаси"ни жорий этиш дунё тажрибасига қўра мажбурий равишда қилинмайди, — деди иқтисодиёт ва саноат вазири Ботир Ҳўжаев.

— Аввало, "хуфйёна иқтисодиёт"ни камайтириш мақсадида "Истеъмол саватчаси" методологиясини ишлаб чиқди. Бугунги кунда Фаргона ва Тошкент вилоятида эксперимент тариқасида ўрганиш ишлари олиб боришмоқда. "Истеъмол саватчаси" ва "Тирикчилик учун зарур энг кам миқдор"ни амалиётга жорий этиш учун ташкилий масалаларни амалга ошириш лозим. "Истеъмол саватчаси" ва "Тирикчилик учун зарур энг кам миқдор" амалиётга жорий этилганидан сўнг аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш чораларини қўришиш керак.

Тадбирда вазирлик мутахассислари томонидан 2019 йил биринчи ярим йиллигида иқтисодий тармоқ ва соҳада эришилган натижалар ҳақида ҳам маълумот берилди.

Ўз мухбиримиз

ИЖТИМОЙ ТАРМОҚДАГИ ҲУҚУҚИЙ КАНАЛ

Руслан КОМИЛОВ,
Тошкент ҳарбий прокурорининг катта ёрдамчиси

Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш тизимини тубдан такомиллаштириш тўғрисида"ги 2019 йил 9 январь кунги Фармони ҳамда ушбу фармон билан тасдиқланган "Жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтириш" Концепциясининг 2.4-бандида жамиятда ҳуқуқий маданиятни юксалтиришда ҳуқуқий тарғиботнинг инновацион усуллари жорий қилиш борасида интернетдаги ижтимоий тармоқларда давлат органлари ва ташкилотларнинг каналларини ташкил қилиш ва ушбу каналларда веб-технологиялардан кенг фойдаланган ҳолда соҳа фаолияти йўналишларидан келиб чиқиб, ҳуқуқий тарғибот материалларини жойлаб бориш белгиланган.

Фармон ва Концепция ижросини таъминлаш, мамлакатимизда ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислохотларни фуқаролар ҳамда ҳарбий хизматчиларнинг эътиборига етказиб бериш мақсадида, "Telegram" ижтимоий тармоғида "rhr_uz" номланишидаги ҳарбий прокуратура ҳуқуқий ахборот канали ташкил этилди. Ушбу тармоқда қонунчилик нормалари, уларни қўллаш тартиби, қонунчиликдаги янгилликлар ва бошқа бир қатор қизикарли блоглар яратилиб, буни Қуролли Кучларда кенг татбиқ этиш режалаштирилган.

Ушбу каналнинг "Telegram" ижтимоий тармоғида амалиётда жорий этилиши жамиятда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятини юксалтириб бориш, қонун устуворлигини таъминлаш ва қонунийликни мустаҳкамлаш борасида ижобий натижаларга эришишда ўз ҳиссасини қўшади, деб умид қиламиз.

Ватанимиз Мустақиллигининг 28 йиллиги олдидан Навоий вилояти Учқудуқ туманида Навоий кон-металлургия комбинати томонидан «Олтин қўл» дам олиш мажмуаси барпо этилиб, фойдаланишга топширилди.

**Оналик бахтига эришиш — ҳар бир аёлни-
нинг энг олий истаги.
Афсуски, бу бахт
ҳаммага ҳам насиб
этавермайди.**

Орамизда тирноққа зор бўлган аёллар қанча? Аммо айрим оналарнинг ўз нуридий-дасини арзимаган пул эвази-га бировлар қўлига тутқазаёт-ган ҳолатларига ҳам тез-тез гувоҳ бўлаёلمиз. Иккиланмай айтиш мумкинки, бундай аёл-ларнинг бир кун келиб қўзи очилади, ўз хатосини англаб етганда эса кеч бўлади, кейин умрларининг охиригача виж-дон азобини торттишга мажбур бўладилар.

Сурхондарё вилоятида бир ҳафталик боласини сотишга уринган аёл қўлга олинди. Унинг тақдири ўрганилганида, енгил ҳаётни танлаш оқибати-да никоҳсиз бола орттириб олгани маълум бўлди. Афсус-ланарлиси, аёл боладан қуту-лиш йўлини излаб, уни сотиш-ни ягона чора деб билган.

Дилноза Бекбоева (исм-фа-милиялар ўзгартирилган) бир неча йил аввал Фаргона вило-ятдан пойтахтга ишлагани келади. "Ёмонга яқин юрсанг балоси юқади", деганларидек, Дилноза ҳам Тошкентга келган-да енгил-елпи юриб, кун кўрадиган аёлларнинг уйдан ўзига паноҳ топади. Кечалари шериклари толиб берган ми-жозларнинг "иш"ларини бажар-иб, пул ишлашни одат қила-ди. Турли эркаклар даврасида қўлма-қўл бўлган Дилноза ора-

Бозорга солинган бола

Сардорбек ҚУРБОНОВ,
Департаментнинг Ўзун туман
бўлими бошлиғи

дан бир қанча вақт ўтгач, ҳоми-ладор бўлиб қолади. Ачинар-лиси, онанинг юраги остида ураётган жажжи юрак соҳиба-сининг отаси кимлиги онага номаълум эди. Д.Бекбоева ҳомиласини текширтирганда, бола катта бўлиб қолган, уни тушириб юборишнинг иложи йўқ эди.

Ота-онаси ва яқинлари бу ҳолатдан хабар топса, шарман-да бўлишини тасаввур қилган Дилноза шериги Сабоҳат Оли-мовага маслаҳат солди. Ушбу хабарни эшитган Сабоҳатнинг юзига табассум югурди. Бои-си, бир неча йил аввал тур-мушга чиққан синглисининг ханузгача фарзанди йўқ эди. У Дилнозанинг боласини сингли-сига олиб беришни мақсад қилди.

Сабоҳат синглиси Мунира ўзига тўқ оилага келин бўл-гани, фарзанд асраб олишга қурби етиши, агар боласини туққандан кейин синглисига берса, ундан пул ҳам олиб бе-ришини айтиб, Дилнозани бу ишга қўндирди. Хуллас, Д.Бек-боеванинг ой кун яқинлашган-да С.Олимова уни ўзи туғи-либ-ўсган жой, Сурхондарё вилоятига олиб келади. Тўлғоқ тутгунча уйда парваришлай-ди. Дилнозанинг дарди келган-да эса Жарқўрғон туман туғруқ мажмусига олиб келади. Аёл-ни рўйхатга олиш учун эса

шифокорларга синглиси М.Олимованинг паспортни тақдим этади.

Жорий йилнинг 26 январь кун Дилноза қиз фарзандли бўлади. Шифокорлар она-бо-ланинг соғлиги жойида экан-лигига амин бўлгач, уларга жавоб беради. Фақат болага ҳужжат расмийлаштириш жа-раёнида фуқаролик паспорти онага тегишли эмаслигини сез-из қўлишади ва ушбу ҳолатга ойдинлик киритиш учун тегиш-ли жойга хабар беришади.

Департаментнинг Ўзун ту-ман бўлими ходимлари томо-нидан олиб борилган суриш-тирув жараёнида Д.Бекбоева фарзандини М.Олимовага со-таётгани аниқланди. Тезкор тадбирда Д.Бекбоева фарзан-дини 3 миллион 500 минг сўмга сотаётган вақтида уш-ланди.

Жиноятга жазо муқаррар-дир. Суд норасида гўдак сав-досини амалга оширишни мақсад қилган Д.Бекбоева, С.Олимова ва М.Олимовалар-ни Жиноят кодексининг те-гишли моддаси билан айбдор деб топиб, қилмишларига яраша жазо тайинлаб ҳукм чи-қарди.

Фойдаси қанча-ю, зарари қанча...

**Райимбек Қаршиев
(исм-фамилиялар
ўзгартирилган) би-
нойидек қосибчилик
билан шуғулланиб
юрарди, хунарманд
эди. Нима жин урди-
ю, долларфурушлик-
ка "ишқи тушиди".**

Бошида ишлари юриш-гандек бўлди, чўнтагига беш-ўн сўм пул тушиди. Ўзи каби "ҳўжатбарор" лар орасида та-нилди. Бундан бир муддат ғурурланиб ҳам юрди. Хатто Қизилтепа туманидаги савдо марказларидан бирининг ёнини "пакка" қилиб ҳам олди. Аммо, "қўза синар кун" муқаррарлигини ўйламади.

Одатли кунларнинг бирида ёши 35 лар чамасидаги аёл уни сўраб келиб, ўзини Наси-ба, дея таништирди.

— Доллар сотасиз, деб эшитдим... — деди аёл.

— Ҳа-а... — дея жавоб қилди Райимбек атрофга ола-зарак қараб олар экан.

— Менга 2800 доллар ке-рак, — гапида давом этди Насиба. — 100 долларини қан-чадан сотасиз?

— 8500 дан бўляпти...

— Яхши, унда эртага пулни олиб келаман...

Аёл шундай деганча, хайр-

*Қўлида гулдай
хунари бор
йигитнинг нима
жин урди-ю,
долларфурушликка
"ишқи тушиди".*

лашиб кетди. Эртаси кун айт-тилган соатда Райимбекнинг ёнига келди.

— Ҳозирча ёнимда 800 дол-лар бор, холос, — деди Ра-йимбек Насиба 24 миллион сўм пул олиб келганини бил-гач. — Бугун пулнинг ҳамма-сини менга қолдириб кетаве-ринг. Эртага долларнинг қол-ганини олиб келиб бераман.

Насиба рози бўлди. Райим-бек эса шу атрофдаги дўкон

Сарварбек ШАРИПОВ,
Департаментнинг Навоий вилоят
бошқармаси инспектори

ичига кириб, аёлдаги пулни санаб олди. Сўнгра бу пуллари-ни ўзига қарашли омборхона-га олиб кириб, беркитиб чиқ-ди.

У эндигина 800 АҚШ дол-ларини Насибага берган ҳам эди, қаршисида пайдо бўлган ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимларини кўриб, "эсхонаси чиқиб кетди". Чўнтагидаги 40 АҚШ доллар-ни ҳам ҳолислар гувоҳлигида уларга тутқази...

Авал тергов, кейин суд... Райимбек Қаршиев жиноят ишлари бўйича Қонимех ту-ман судининг ҳукми билан энг кам ойлик иш ҳақининг 40 баробари, яъни саккиз мил-лион бир юз тўққиз минг икки юз сўм миқдоридида жарима жазосига тортилди. Худо би-лади, у бу "соҳа" ортидан шунча фойда кўрдими-йўқми...

Эгри иш ана шундай таш-виш муаммога рўбарў қили-ши тайин.

Бошқармамиз ва бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ходимлари томонидан қосон-лик фуқаро К.М.нинг мурожаати юзасидан тад-бир ўтказилди.

«Машинани жарима майдончасидан чиқараман»

Акмал МУҲАММАДИЕВ,
Департаментнинг Қашқадарё вилоят бошқармаси бўлими бошлиғи

Аниқланишича, фуқаро К.М.нинг автомашинаси тегишли ҳуж-жатлари бўлмагани сабабли Қосон туман ИИБ йўл ҳаракати хавф-сизлиги бўлими томонидан жарима майдончасига қўйилган. Ту-мандаги "Д.Ў." МЧЖга тегишли автомобилларни вақтинча сақлаш масканида ўтказилган тезкор тадбирда фуқаро Д.Б. фи-рибгарлик йўли билан К.М.га машинасини жарима майдончаси-дан чиқариб беришни ваъда қилиб, ундан 500 минг сўм олаёт-ган пайтда ушланди.

Д.Б.га нисбатан суд қарори билан жазо муқаррарлиги таъ-минланди. Энди унинг ҳолатини К.М.нинг жарима майдончаси-даги автомашинаси ҳолатига қиёслаш мумкин...

Ноқонуний дори савдоси

Нурбек РАҲИМОВ,
Департаментнинг
Хоразм вилоят бошқармаси
катта суриштирувчиси

Орамизда шундай инсон-лар борки, улар осон йўллар билан мўмай пул топиш илин-жида, қонунга хилоф равишда "Трамадол", "Лирика", "Мор-фи" каби кучли психиатроп таъсирга эга дори воситалари-нинг олди-сотдиси билан шу-ғулланишарди. Ўзбекистон Республикаси Бош прокурату-раси ҳузуридаги Иқтисодий жиноятларга қарши курашиш департаменти ходимлари то-монидан олиб борилаётган тезкор тадбирларда бу каби дориларни тарқатиш ва сотиш билан шуғулланувчи шахслар-нинг жиноий фаолиятлари фош қилинмоқда.

Департаментнинг Ҳазорасп туман бўлими ҳамда бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари билан ҳамкорликда ўтказилган тез-кор тадбирда ана шундай жи-

ноий ҳаракатнинг олди олин-ди.

Ҳазорасп шаҳарчасида яшовчи фуқаро Барно Юсупо-ва (исм-фамилиялар ўзгарти-рилган) навбатдаги харидори Гўзал Алиевага "Трамадол Ланнахер"нинг жами 100 дона таблеткаларини бир миллион сўм пулга сотаётган вақтда Департамент ходимлари томо-нидан ушланди. Тадбир даво-мида Барно Юсупова ёнида олиб юрган шундай дори таб-леткалари ашёвий далил тари-қасида олиб қўйилди.

Департаментнинг Ҳазорасп туман бўлими томонидан ушбу фуқарога нисбатан тегишли чоралар кўрилди.

Нурафшонда бошланиб, Чинободда «нуқта» қўйилди

Илҳом РУСТАМОВ,
Департаментнинг Нурафшон шаҳар бўлими бошлиғи

Мамлакатимизда валюта бозорини эркинлашти-риш борасида изчил чора-тадбирлар амалга оширилмоқда. Бу эса иқтисодиётимизнинг бар-қарорлашувига, инфляция даражасининг пасайишига, инвестиция жараёнига ўзининг ижобий таъсирини кўрсатмоқда.

Ўз навбатида ички валюта бозорининг эркинлашуви, товар-лар экспорт-импорти, валюта олди-сотдиси, молиявий опе-рациялар ва савдога алоқадор бўлган пул ўтказиш тушум-ларининг эркинлашуви олиб келади.

Ҳалоллик, поклик ҳар қандай ишнинг муваффақиятини таъ-минлайди. Аммо, орамизда бундай ҳислатлардан узоқ бўлган кимсалар ҳам йўқ эмас. Аниқроғи, мавжуд қонунларга чап бе-риб, кўча-қўйда, турли тақиқланган жойларда, ҳатто ўз хона-донидида хорижий валютани алмаштиришни ўзига "қасб" қилиб олганлар учрамоқда. Ўзбекистон Республикаси Бош прокура-тураси ҳузуридаги Департаментнинг Нурафшон шаҳар бўли-ми ходимлари томонидан валютага оид жиноятларни аниқ-лаш ва бу борадаги норматив ҳужжатлар ижросини таъмин-лаш юзасидан тезкор тадбирлар ўтказилмоқда.

Шундай тадбирлардан бирида валютафурушликни ўзига қасб қилиб олган Зокир Арабов (исм-фамилиялар ўзгарти-рилган), Салим Ҳамидов ва Даврон Раҳимовларнинг фаоли-тига чек қўйилди.

Бу шахслар Нурафшон шаҳрида навбатдаги харидорга 5 500 АҚШ долларини 45 миллион 925 минг сўмга сотишга келишадилар. Аммо савдонинг бошқа ҳудудда, яъни Қўзғай туманидаги "Чинобод" кўрғонидида амалга оширишни белгила-шади. Боиси, улар бундай ноқонуний савдо жавобгарликка сабаб бўлишини яхши билардилар. Халқимиз "бузоқниг юр-гани сомонхонагача", деб бежизга айтмаган. Кўздан панада қонунга зид савдонинг амалга оширмоқчи бўлган бу "шоввоз"-лар келишилган пулни санаб олиб, харидорга 5500 АҚШ дол-ларини берган вақтда ашёвий далиллар билан ушланди.

Жиноят ишлари бўйича Ўртаҷирчқк туман судининг ҳукми билан З.Арабов, С.Ҳамидов ва Д.Раҳимовга жарима жазоси тайинланди.

Вақт алламаҳалга бориб қолган бўлса-да, Жасур (исм-фамилиялар ўзгартирилган) шаръий никоҳида бўлган Алеса Капинанинг қизи Лера билан спирт олиб келгани дорихонага отланди. Сотувчи нималар биландир банд экан. Пештахта устидаги ноутбук ёнида турган уяли телефон аппаратида кўзи тушди-ю, Жасурнинг хаёли бўлинди.

ТЕЛЕФОН АППАРАТИ НЕГА АРЗОН СОТИЛДИ?

Қараса, сотувчи ҳамон нималаргадир алаҳсиб юрибди. Шартта телефонни олиб, курткасининг чўнтагига тикди. Буни ҳатто ёнида турган Лера ҳам сезмай қолди. Ниҳоят сотувчи ишларини тугатиб, уларнинг ёнига келди.

— Келинг, нима керак эди? — Спирт борми? — Жасурнинг овози аллақандай ҳадик билан чиқди.

— Бор. 100 grammi 1000 сўм.

— Ҳозир пулим йўқ эди, — чайналди Жасур. — 3 дона қарзга бериб туринг, эртага пулини келтириб бераман. Мана, ишонмасангиз, телефонини ҳам бериб кетаман...

— Иложи йўқ, — деди сотувчи. — Бизда қарзга савдо қилинмайди.

Жасур индамай қизи билан уйига қайтди.

Эртаси куни тушдан сўнг уйқудан уйғониб, ёнида бир сўм ҳам пули йўқлиги ёдиға тушди. Ўрнидан туриб, эски шаҳар томонга кетди. У ерда янги қурилган озиқ-овқат дўкони сотувчисига дорихонадан ўғирлаб олган телефонни кўрсатиб, сотмоқчи эканлигини айтди.

— Қанча? — деди сотувчи аппарати синчковлик билан кўздан кечирган.

— Икки юз минг, — гудранганича жавоб берди Жасур.

Сотувчи ҳайрон бўлди. Аниқ билади, бу русумдаги телефон саккиз юз минг сўмдан ортиқ туради.

— Ўғирланмаганимиз ўзи? — деди у шубҳаси ортиб.

— Йўғ-е, нималар деяпсиз, ўзимники, — шундай деяётиб киш куни бўлса-да, Жасурнинг манглайидан совуқ тер чиқди.

— Ҳозир пулим йўқ, — деди сотувчи.

— Пул шартмас, икки юз минг сўмлик озиқ-овқат берсангиз ҳам бўлади, — деди Жасур ҳовлиқиб.

Сотувчи рози бўлди. Жасур уйига макарон, ёғ, картошка, пивё, олма, колбаса ва бошқа бир қатор маҳсулотлар солинган тўрва билан оғзи қўлоғида бўлиб кириб келди. Алесага эса ишлаб пул топиб, бозорлик қилиб келганини айтди...

Дорихона сотувчиси қўл телефонини узок излади. Охири тоқати тоқ бўлиб, қузатув мосламаси томонидан ёзиб олин-

ган видеотасвирларни кўздан кечира бошлади. Ана, бир неча соат олдин қизил курткали қизча билан келган, гаров эвазига спирт беринг, дея тортишган кўзлари бежо киши. У ноутбук ёнидаги телефонни усталик билан олиб, чўнтагига тикқан экан... Сотувчи дорихона маъмурияти билан маслаҳатлашиб, ички ишлар бўлимига мурожаат қилди...

Жиноят ишлари бўйича Қарши шаҳар судида бўлиб ўтган суд мажлисида судланувчи Жасур Машариповга тегишли мазкур жиноят иши кўрилди. Маълум бўлишича, Жасур Машарипов 1985 йилда туғилган. Маълумоти ўрта. Бўйдоқ. Муборак туманида рўйхатда туриб, Қарши шаҳрида яшайди. Ҳеч қаерда ишла-

Баҳодир ШЕРАЛИЕВ,
Қашқадарё вилоят прокуратураси
бўлим бошлиғи

майди. Илгари содир этган жинояти учун 6 ой муддатга озодликдан маҳрум этилган, сўнг мазкур жазонинг ўталмай қолган бир қисми ахлоқ тузатиш жазосига алмаштирилган. Жазони ўтаган Жасур шундан сўнг ўзига тегишли хулоса чиқариши мумкин эди. Аммо ўрганган кўнгил ўртанса қўймас экан...

Суд ҳукми билан унга Жиноят кодексининг тегишли моддаларига асосан 3 йил озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди. Дорихонадан ўғирланган телефон аппарати эса эгасига қайтарилди.

«ҚОРА ДОРИ» ДОМИДА

Асрорбек (исм-фамилиялар ўзгартирилган) трактор минган, отасининг фермер хўжалигида ишлаган. Айни куч-ғайратга тўлган чоғида гиёҳвандликка чалинди. Отаси уни аввалига наркология диспансерида даволатди. Тузалгандай туюлган, наша, кўкноридан бутунлай воз кечганига ишонтирган йигит савдо-сотиқ билан шуғуллана бошлади. Аммо "тарки одат амри маҳол", деганларидек, яқинларига билинтирмай, гиёҳвандлик воситаларини истеъмол қилиб юргани туфайли иши касодга учради.

Оиладаги можаролар туфайли аёли икки нафар ўғилчаси билан ота ховлисига кетиб қолди. Кўча-кўйда телбасифат аҳволда тентираб юрган Асрорбекни энди ака-укалари шифохонага ётқиштиди. Ҳарчанд даволатишмасин, "оғуға қуллик"дан халос этишга олмади. Икки-уч ой шифохонанинг наркология бўлимида даволаниб чиққан Асрорбек бир-икки ой соғ юрди-ю, яна кўкнори истеъмол қилиб, усти-боши юпун бангидевонага айланди. Даволашлар қор қилмай, чўндай озиб-тўзиб, қирқ бир ёшида ҳаётдан кўз юмди.

Таъкидлаш лозим, тобеллики келтириб чиқариб, кишини эс-хушидан айирадиган, умрига зомин бўладиган наша, кўкнори каби ўсимликларни етиштириш, гиёҳванд моддаларни сақлаш, ўтказиш жиноятларининг олдини олиш, фош этиш, жазонинг муқаррарлигини таъминлаш тадбирлари ўтказилмоқда. Вилоят божхона бошқармаси ва ИИБ ходимлари ҳолислар иштирокида "Баланд масжид" МФЙда

яшовчи Сухробжоннинг хонадонига келиб, гиёҳвандлик воситаси бўлса, ихтиёрий тақдим этишни сўрашади. Хонадон соҳиби "Уйимда йўқ. Ишонмасаларинг, қараб кўринглар", дейди. Хонадонини кўздан кечириш давомида ётоқхонадан икки ва уч литрли шиша идишларда, икки дона қоғоз ва иккита гугурт қутида, шунингдек, уй ертўласидан икки дона қора полиэтилен пакетда қуруқ холдаги наша топилиб, ашёвий далил сифатида олинди. С.Искандаров "Ўзим учун далада — ўтлар орасида ўсиб чиққан ёввойи наша ўсимлигининг барглари териб, қурийтиб, майдалаб қўйгандим", дея изоҳ беради.

Наркологик экспертиза хулосасида у гиёҳвандлик ҳасталигига чалинмагани, мажбурий даволанишга муҳтож эмаслиги қайд этилади.

Суд мажлисида С.Искандаров айбига тўлиқ иқдор бўлди. Нашани ўзи истеъмол қилиши учун сақлаб келгани, сотиш нияти бўлмагани, қилишидан астойдил пшаймонлигини айтиб, енгиллик беришни сўради. Судланувчига озодликни чеклаш жазоси тайинланди. Жиноят кодексига гиёҳвандлик воситаларини ўтказиш (сотиш) учун оғирроқ — озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланиши белгиланган.

Сайёр суд мажлисида ўзи тобелли-

ка чалиниб, бировларни ҳам дарди-бедаво домига тортган, гиёҳвандлик воситаларини етиштириш, ўтказишдан иборат жиноятга қўл урган икки нафар наshawанднинг иши ҳам кўрилди.

Мамарайим Қўлфидинов эллик саккиз ёшда, муқаддам уч марта судланган. Асли Қўштепалик бўлиб, Қарғона шаҳрида истикомат қилаётган бу банги шу йил бошида Марғилон шаҳрида

"дори" топиш илжинида юриб, ёшлигидан танийдиган, ўздан уч-тўрт ёш кичик ҳамқишлоғини учратиб қолади. Унинг ҳам наshawандлигини билгани боис, қора дори савдоси билан шуғулланиб, пул топишни таклиф қилади. "Ўзимиздан ортганини пуллагани харидор бор", дейди. Аввалига бироз мижғовланган Насимбек Зулфқоров

Гиёҳвандликка берилган шахс қирқ бир ёшида ҳаётдан кўз юмди.

кейинги гал учрашганларида хайрихоҳлигини билдиради ва 100 граммни қанчага сотиш мумкинлиги ҳақида сўриштиради. Мамарайим харидор билан гаплашиб, билиб бермоқчи бўлади. Телефонда боғланиб, қиммат нархда пуллаш мумкинлигини айтиди. Сўнгра Марғилон шаҳрининг Чорчинор маҳалласидаги уйига боради.

Насимбек уйдан олиб чиққан қора дорини татиб кўради. "Яхши, ўткир экан. Тайёрлаб қўйинг, харидор билан пулини келишиб, олгани келаман", дейди.

Анджонга борганида танишган

Акбарали ЮСУПОВ,
Қўштепа туман прокурорининг ёрдамчиси

савдогар ўзининг "хумори"ни қондириш учун 100 граммни 1 500 АҚШ долларига сотиб оломоқчи бўлади. Келишилган куни "Cobalt" русумли машинада етиб келган харидорни Қўштепа туманидаги маҳалла гузарига бошлаб боради. Ўзи машинани бошқариб, Насимбекнинг ишхонаси ёнига келади. Машинанинг ичида кичкина электрон тарозидан тортиб кўрганида 200 грамм чиққан "маҳсулот" учун харидордан олган 2 800 АҚШ долларининг 800 долларини ўзида олиб қолиб, қолганини Насимбекка беради. Гузарга қайтиб келгач, машинага ўтирган харидорга "дори"ни беради. Харидор маҳсулотни кичкина тарозидан тортиб кўраётган чоғда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар ходимлари келиб, ўзларини таништиришади. Ҳолислар иштирокида Мамарайимнинг ёнидаги пулларни, марихуанани, тарозини ашёвий далил тариқасида олишади. "Назоратли-харид" тадбири давомида ушланган Насимбекдан эса 2000 АҚШ доллари, иш жойидан топилган наша ўсимлиги уруғи, марихуанага ўхшаш моддалар ашёвий далил тарзида олиниб, расмийлаштирилади.

Суд-кимё экспертизасида Мамарайим ва Насимбекдан олинган модда "опий" бўлиб, жами 320 граммдан иборатлиги, Насимбекнинг ишхонасидан олингани эса 141 грамм "марихуана" эканлиги аниқланади. Наркология экспертизасининг хулосасида М.Қўлфидинов ва Н.Зулфқоров гиёҳвандлик касаллигига чалингани ва мажбурий даволанишга муҳтожликлари қайд этилади.

Айбларига тўлиқ иқдор бўлган, бировларнинг соғлигини йўқотиши, наркоманга айланиб, ҳаётдан бевақт кўз юмиши мумкинлигини била туриб, уларга гиёҳвандлик воситаларини пуллаган судланувчилар 10 ва 7 йил муддатга озодликдан маҳрум этилди.

Ҳаж учун қаражатлар миқдори 5 млн сўмга арзонлаштирилди. Бу «Ҳаж – 2019» мавсуми олдидан ташкил этилган брифингга маълум қилинди.

FAOLIYATIDAN

Мажбурий ижро бюроси органлари томонидан суд ҳужжатлари ва бошқа органлар ҳужжатларининг сўзсиз ижросини таъминлаш, қарздорликларни ундириш орқали жисмоний ва юридик шахсларнинг манфаатлари ҳимоя қилинмоқда.

Фуқаролик ишлари бўйича Қўқон туманлараро судининг ижро ҳужжатига асосан қарздорлар С.Каримов ва В.Каримовлардан ундирувчи М.Ахуновга 46 миллион 589 минг сўм қарз ундириш белгиланган ва Бюронинг Қўқон шаҳар бўлими давлат ижроچиси томонидан ижро иши юритuvi қўзғатилган.

Ижро иши бўйича қарздорлар С.Каримов ва В.Каримовларга суд қарори ижросини таъминлаш учун 15 кунлик иктиёрий муддат берилган, бироқ улар зарарни тўламайдан келишган.

Давлат ижроچиси томонидан мажбурий ижро ҳаракатла-

Қарздорлик ўз вақтида тўланмаса...

ри давомида қарздорларнинг номига расмийлаштирилган мол-мулкларни ўрганиш жараёнида Воҳид Каримов номига "Ласетти" русумли транспорт воситаси расмийлаштирилгани аниқланиб хатланган.

"Ласетти" автомашинаси 74 миллион 480 минг сўмга баҳоланиб, "E-JRO AUKSION" ягона онлайн электрон савдо майдончасида очик савдога қўйилган. Электрон савдода сотилмагач, қонунда белгиланган тартибда 10 фоизга арзонлаштирилиб, 67 миллион 32 минг сўмлик янги нархда ундирувчига (фарқини қарздорга тўлаш шарти билан) таклиф этилган.

Ундирувчи М.Ахунов "Ласетти" автомашинасини натурара тарзда қабул қилиб олишга

Сарварбек ЮНУСОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
МИБ бошқарма бошлиғи

фойдасига 118 миллион 147 минг 623 сўм кредит қарздорлигини ундириш белгиланган. Аммо фуқаро ушбу қарздорликни ўз вақтида тўламади. Натижада Мажбурий ижро бюроси Жиззах шаҳар давлат ижро чориси ундирувчи қарздор фуқаронинг номига расмийлаштирилган "Mercedes-Benz" русумли автотранспорт воситасига қаратиб, бўлим томонидан қидирув эълон қилинди.

Олиб борилган тезкор қидирув тадбирлари давомида қарздор номига расмийлаштирилган автотранспорт топилди, вақтинча сақлаш учун жа-

Кредит қарздорлиги тўланмагач, ундирув автотранспорт воситасига қаратилди.

розилик бергани сабабли "Сотилмаган автотранспорт воситасини ундирувчига топшириш ва давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида"ги қарор ва шу ҳақдаги далолатномага асосан автомашина янги эгасига топширилди.

Яна бир ҳолат, фуқаролик ишлари бўйича Жиззах туманлараро судининг ижро ҳужжатига асосан қарздор А.Ибрагимов ҳисобидан ундирувчи АТ "Алокабанк" Жиззах филиали

рима майдончасига қўйилди. Бугунги кунда ушбу "Mercedes-Benz" русумли автотранспорт воситасини онлайн аукцион савдоларига чиқариш чораси қўрилмоқда.

Бу борадаги ишлар давом эттирилмоқда. Бироқ, шуни ҳам таъкидлаш керакки, мазкур соҳада тартиб-интизомни ўрнатиш кўп ҳақдатдан томонларнинг қонунийлик талабларига оғишмай амал қилишларига бевосита боғлиқ.

Солиқ қарзи ундирилди

Солиқлар давлат иқтисодиётининг қон томирлари қисқангани. Фаолитим ҳалол дейдиган солиқ тўловчи борки, ўз даромадидан солиқларни вақтида тўлаши шарт. Йўқса... Топдигиз, конституциявий бурчингизни эслатиш учун МИБ ҳодимлари эшигингизни тақиллатиб боришади.

МИБ Қорақўл туман бўлими иш юритишда Қорақўл туманлараро иқтисодий судининг 2019 йил 11 июнь куниндаги ижро ҳужжати бўйича қарздор "Қорақўлдонмахсулотлари" АЖдан Қорақўл туман давлат солиқ инспекцияси фойдасига жами 456 миллион 305 минг 800 сўм

Илҳом НЕЪМАТОВ,
МИБ Қорақўл туман бўлими бошлиғи

ундириш тўғрисидаги ижро ҳужжати бўлими иш юритишда мавжуд бўлиб, давлат ижро чориси томонидан ижро иши юритишчи кўзгатиш тўғрисида қарор чиқарилиб, қарор нусхаси томонларга топширилган.

Ушбу ижро ҳужжати юзасидан мажбурий ижро ҳаракатлари олиб борилиб, қарздор қорхонадан 100 миллион сўм нақд пул ундирилиб, қолган қарз бўйича қарздорнинг мол-мулкларига хатланди.

«Спарк» қонуний эгасига қайтарилди

Халқимизда "Инсоф сари барака", "Инсоф — иймон белгиси" каби иборалар борки, улар кишиларни инсофли, диёнатли бўлишга, бировнинг ҳаққидан, ноҳалол лўқмадан кўрқишга ундайди. Бироқ орамизда шундайлар ҳам борки, уларнинг инсофсизлигидан ёқа ушлайсан беихтиёр.

Жиноят ишлари бўйича Хива туман судининг ижро ҳужжати асосан қарздор Р.Қамолловдан ундирувчи М.Собировга "Спарк" автомашинасини қайтариб бериш белгиланган. Яъни автомашина ўз қонуний эгасига қайтарилиши керак эди. Бироқ Р.Қамоллов негидир буни пайсалга солаверди. Турли баҳоналар билан машинани қайтариб бермади.

Мазкур суд ижро ҳужжати юзасидан МИБ Наманган шаҳар бўлими томонидан олиб борилган ижро ҳаракатлари давомида маълум бўлдики, мазкур "Спарк" автомашинаси таҳқиққа олинган. Шунга кўра қидирув эълон қилинди.

Бюронинг Наманган вилоят бошқармаси томонидан олиб борилган ҳаракатлар давомида қидирувда бўлган транспорт воситаси қарздор Р.Қамоллов-

нинг таниши С.Турсуновда эканлиги аниқланди.

Жорий йилнинг 27 май куни ушбу ҳолат юзасидан ўтказилган тезкор тадбирда "Спарк" автомашинаси топилиб, қонуний эгасига қайтарилди.

Шунингдек, ана шундай амалий ишлар натижасида учқўрғонлик фуқаронинг алиментдан бўлган қарздорлиги ҳам бартараф этилди.

Фуқаролик ишлари бўйича Учқўрғон туманлараро судининг 2013 йил 23 январдаги ҳал қилув қарорига кўра, фуқаро Улугбек Қозоқовдан ундирувчи Матбӯла Хожахонова фойдасига бир нафар фарзанди учун ойлик иш ҳақининг ундан бир қисмидан кам бўлмаган миқдорда алимент ундириш белгиланган эди.

Мазкур ижро ҳужжати Бюро-

Жамолiddин РАҲМАТУЛЛАЕВ,
МИБ Наманган вилоят
бошқармаси катта инспектори

нинг Учқўрғон туман бўлими юритишда бўлиб, давлат ижро чориси томонидан қарздор алиментини тўлаши юзасидан бир неча бор оғохлантилган. Бироқ У.Қозоқов алиментни тўламай келгани боис, унинг умумий қарздорлиги 21 миллион сўмга етди.

Қарздор ота билан олиб борилган тушунтиришлар самара бериб, қарздорлик бартараф этилди. Улугбек Қозоқовнинг фарзанди вояга етгунга қадар тўлаши лозим бўлган алимент суммасини бир йўла тўлаб бериш борасидаги мурожаати қўриб чиқилди. Унга 2019 йил 1 июндан то фарзанди вояга етгунга қадар, яъни 2029 йилнинг 1 июнига қадар алимент ҳисоб-китоб қилиб берилди. Фуқаро У. Қозоқов фарзандининг таъминоти учун 56 миллион 561 минг сўмини бир йўла тўлаб берди. Унга нисбатан қўлланган чеклов бекор қилинди.

Бир кўшиқ бўларди:
"...Ердан кечдим отни деб,
Элга бўлдим эрмаклар..."

От туфайли алимент тўланди

Мирзохид ЭШИМОВ,
МИБ Қашқадарё вилоят бошқармаси катта инспектори

Баъзида мол-мулк кўзга шу қадар жозибали тўюладики, азбаройи уни асраб қолиш учун одам боласи қинғир ҳам қўл уриб қўйганини ҳам сезмай қолади. Энг ёмони эса ана шу мол-мулк киши кўзини кўр қилиб, одамгарчиликдан ҳам чиқариб юбориши мумкин экан.

Узоқ йиллар давомида фарзандига алимент тўлашдан бўйин товлаб келган Дилшод Темиров ўзини сиртдан ҳеч вақоси йўқ одамдек кўрсатиб келарди. Маълум бўлишича, фуқаролик ишлари бўйича Ғузор туманлараро судининг 2013 йил 3 апрелдаги ҳал қилув қарорига асосан Д.Темиров бир нафар фарзандига алимент тўлаши лозим эди. Ижро ҳаракатлари давомида қарздор 2016 йилнинг январидан бошлаб алимент пулларини тўламай келган. Натижада, унинг алиментдан бўлган қарздорлиги 11 миллион 734 минг 480 сўмни ташкил этган.

Бу давр давомида тегишли ташкилотларга мунтазам сўровномалар юборилган бўлса-да, қарздор Д.Темиров номида ҳеч қандай мол-мулк йўқлиги боис қарз ундирилмай қоларди. Д.Темиров эса маъмурий ва жиноий жавобгарликка тортилиш бора-сидаги оғохлантилари парвойига ҳам қайтирмасди.

Қўтилмаганда унинг от ишқибози эканлиги маълум бўлди. Хонадони такоран кўздан кечирилганда ҳовлисида болали тўриқ қашқа от боқатгани аниқланди. Мажбурий ижро бюросининг Қашаи тумани бўлими давлат ижрочилари икки бош отни хатлаш тўғрисида далолатнома расмийлаштириб, тегишли тартибда реализация қилиш учун олиб кетдилар.

Отни олиб кетишгач, Д.Темировнинг тинчи йўқолди. Дарҳол алимент қарздорлигини бартараф этиш йўллари излай бошлади ва тез фурсатларда қарзини тўлиқ қолади. Отларни қайтариб олиб кетаркан, бундан буён алиментни ўз вақтида тўлашнинг унутмаслигини таъкидлади.

Қарз муносабатни бузади

Абдураҳул АБДУҒАНИЕВ,
МИБ Пискент туман бўлими бошлиғи

Тошкент вилоят ҳўжалик судининг 2011 йил 4 апрелдаги ижро варақасига асосан, қарздор "Пискент туман йўл ҳўжалиги"дан ундирувчи "16-сон кўчма механизациялашган колонна" МЧЖ фойдасига 70 миллион 787 минг 975 сўм асосий қарз, 707 минг 880 сўм давлат божи ҳамда 5 минг сўм почта харажати ундириш тўғрисидаги ижро ҳўжжати 2019 йил 22 майда Мажбурий ижро бюросининг Пискент туман бўлими иш юритишга келиб тушган ва бўлим ижрочилари томонидан қўриб чиқилган.

Мазкур иш юзасидан амалга оширилган ижро ҳаракатлари натижасида, талаблар амалда ижро этилди. Қарздор Пискент ТИХПТФК ҳисобидан ундирувчи "16-сон кўчма механизациялашган колонна" МЧЖ фойдасига жами 71 миллион 500 минг сўм қарз ундирилди.

447 миллион сўмлик объект

Сардор ИСРОИЛОВ,
МИБ Жиззах вилоят бошқармаси инспектори

Жиноят ишлари бўйича Зафаробод туман судининг ижро варақасига асосан Фуқаро Раҳмат Нарзиевдан ундирувчи Наргиза Қобилова фойдасига 68 миллион 417 минг сўм зарарни ундириш белгиланган.

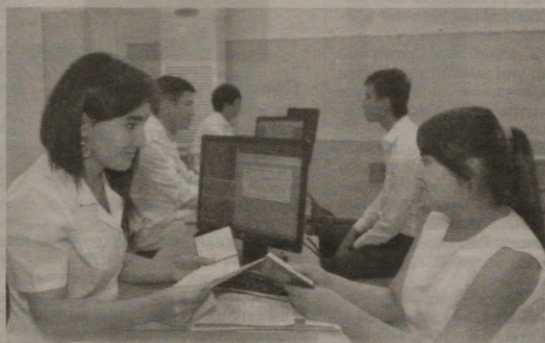
Аммо, қарздор шахс етказилган зарарни тўлашни ортга суриб келди. Р.Нарзиев фақатгина 7 миллион 571 минг сўм зарар пулларини қолган, холос.

Шундан сўнг, Мажбурий ижро бюросининг Фориш туман бўлими давлат ижро чориси томонидан мажбурий ижро ҳаракатлари олиб борилди. Яъни қарздор фуқарога тегишли бўлган Фориш тумани, "Хонбанди" МФЙда жойлашган умумий овқатланиш шохбачаси биноси хатланди. Ушбу бино мутахассисларнинг ҳулосасига кўра, 447 миллион 543 минг сўмга баҳолалиб, белгиланган тартибда сотиш учун "E-JRO AUKSION" ягона электрон савдо майдончасига чиқарилиши таъминланди.

Эндиликда, етказилган зарар пуллари хатланган мол-мулк сотувидан тушган пул маблағлари ҳисобидан қопланади.

ТЕСТ ИМТИҲОНЛАРИДА МУРАККАБ САВОЛЛАР БЎЛМАЙДИ

Халқаро пресс-клуб ўзининг Фейсбукдаги саҳифасида спикерлар ҳамда журналистлар ўртасида онлайн мулоқот майдонини яратиш, шу орқали мавзу бўйича саволларга жавоб олиш мақсадида янги лойиҳани ишга туширди. Лойиҳанинг илк меҳмони Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Давлат тест маркази раҳбари Маҳид Каримов бўлди.

Суҳбат жараёнида қуйидаги маълумотлар берилди.

Абитуриентлар сони ўтган йилга нисбатан бу йил 30 фоизга кўп. Ўтган йили 800 минг ёш ҳужжат топширган бўлса, уларнинг 680 мингга тест топширган. Бу йил абитуриентлар сони 1 миллион 66 минг 925 нафарни ташкил этди. Ижодий имтиҳон топширадиган ёшларимиз эса 86 мингдан зиёд. Ўтган йили тест синовлари 57 та бинода ўтказилган эди, бу йил имтиҳонлар барча қўлайликларга эга 69 та бино бўлиб ўтди. Хавфсизлигини таъминловчи воситалар ҳам шай ҳолатга келтирилди.

Қарши ва Самарқанддаги абитуриентларнинг ҳужжати топширишдаги муаммолар ҳақидаги саволга ДТМ раҳбари тизим ишдан чиққани, аммо қисқа вақт ичида муаммо бартараф этилганини қайд этди. Навбатлар абитуриентларнинг кўпчилигидан юзага келган, дея баҳоланди. Баъ-

зи ташкилий масалалардаги камчиликлар бўлгани ва Фарғона тажрибаси жуда яхши ташкил этилгани айтилди. 15 июндан 5 июлгача 60 минг

Янги тартиб асосида 53 млрд. сўм маблағ йиғилди.

абитуриент рўйхатдан ўтган. Бу абитуриентларнинг қарийб 5 фоизи дегандир. Қолаверса, куннинг биринчи қисмида ҳужжат топширишга келадиганлар кўп бўлди.

Суҳбат жараёнида тизим масаласида гап кетар экан, баъзи ижтимоий тармоқларда тарқалган гаплар ноўринлиги, тизим яхши ишлагани таъкидланди. Ташкилий масалаларда кўзда ташланган муаммолар эса кейинги йилларда инobatда олиниши айтилди.

Жорий йилнинг 29 июль куниндан тест синовлари бошла-

нади. Жараён 17-18 кун давом этади. Эртаси кун ДТМ сайтида баллар аниқ кўрсатилади. Уларнинг ўқишга кирган ёки кирмагани эса тест жараёни якунига етгач, бир ҳафта ичида маълум бўлади.

Маълум қилингандек, ҳар бир абитуриент учун алоҳида имтиҳон саволлари келади. ДТМ топшириқлар базасида саволлар етарли. Ҳозирда саволлар 180 мингдан ортиб, 13 та умумтаълим фани юзасидан шакллантирилган, сифатли шаклга келтирилган. Вариантлар қайтарилмайдиган. Бир-бирига яқин блоклар бўлган йўна-

Тест синовлари 29 июлдан бошланиб, 17-18 кун давом этади.

лишларда тест имтиҳонлари бир-бирига яқин вақт оралиғида ўтказилади.

Маҳид Каримовнинг айти-

шича, тест саволлари ҳозирги жиддий ёндашув асосида тайёрланган. Мана шундай саъй-ҳаракатлар натижасида "х" вариант деган нарсалар йўқолди. Ҳеч қандай "х" вариант энди иш бермайди. Тест саволлари анча соддалаштирилди. Тест бўладиган жойлардаги жараёнлар мониторлар, интернет ва телевидение орқали ота-оналарга онлайн узатиб борилади.

Тестлар мураккаблиги борасида мунтазам ишланади. Бу йил тест масалалари анча соддалаштирилди. Физика, биология, химиядан халқаро танловлар, олимпиадаларда бериладиган саволлар тест таркибидан чиқариб ташланди.

Тест назорат кузатувчиларини 6 ой олдин шакллантириш бошланган. 8 мингдан зиёд назоратчи рўйхати халқ таълими ва олий таълим тизими муассасалари мутахассисларидан иборат бўлган. Шу билан бирга, улар сараланган. Ҳозирда уларнинг 5 минг 200 нафарга яқини бу ишга жалб этилди. Уларнинг ҳужжатларини расмийлаштириш ишлари давом этмоқда.

Бу йил ҳужжат топширишда янги жорий қилинган тўловлар асосида 53 миллиард сўм аҳолига маблағ йиғилган. Улар орасида адашиб пул тўланганлар ҳам бўлган. Ижодий имтиҳон орқали ўқишга кирадиганлар ҳам адашиб пул тўлаган. Шу боис ҳозир ўша маблағлар қайтарилаётган. Бу пуллар абитуриентларга қўлайлик яратиш учун сарфланади. Кузатувчиларга ойлик сифатида берилади. Қолган маблағ тест саволларини янада такомиллаштириш учун йўналтирилади.

Барно МЕЛИКУЛОВА

Келгуси сонда ▶

«ТОЗА
ХУДУД»-
ДАГИ
НОТОЗА
ИШЛАР

HUQUQ

YURIDIK GAZETA

MUASSIS:

O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

BOSH MUHARRIR:

Jahongir MAKSUMOV

TAHRIIR HAY'ATI:

Erkin YULDASHEV
Halim BOLTAYEV
Sodiqjon NAZAROV
Hayot SHAMSUTDINOV
Utkirjon DEXKANOV
Maqsudali QAMBAROV

TAHRIIRIYAT
MANZILI:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53, 233-64-85

www.huquq.uz

Info@huquq.uz

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz
qilinmaydi va egalarga qaytarilmaydi.
Mualif fikri tahririyat nuqtai nazaridan
farqlanishi mumkin.

«HUQUQ» materiallari ko'chirib
bosilganda manbaa sifatida gazeta nomi
ko'rsatilishi shart.

— tijorat materiallari.

Buyurtma v-3614.

14 146 nusxada bosildi.

Og'oz bichimi A-3, hajmi 3 bosma toboq.

Gazeta tahririyat kompyuter bazasida teriladi
va sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.

Navbatchi muharrir: G'ALIMOV

Sahifalovchi: S.BOBODJANOV

Gazeta haftanavz payshanba kuni chiqadi.

Sotuvda kelishilgan narxda

Nashr ko'rsatkichi 231

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa
ijodiy uyida chop etildi.

Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher
Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.

Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta O'zbekiston Respublikasi matbuot va
axborot agentligida 2009-yil 12-aktabrda
0188-raqam bilan ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

JINOYAT HAQIQATI VA ADOLATI

«ЎХШАШ ЧЕХРАЛАР»НИНГ «ЎХШАМАГАН» ИШЛАРИ

Тест синовларининг шаффофлигини таъминлаш, жараёнларни адолатли ўтказиш мақсадида ўтган йилги кириш имтиҳонларига бир қатор ўзгаришлар киритилди. Бу ўзгаришлар ҳамманинг кўнглидагидек иш бўлди. Аммо ўрганган кўнгли ўртанса қўймас, деганларидек, йиллар давомида шу вазиятдан устмонлик билан фойдаланиб келганлар ўрганган ишларидан воз кеча олишмади.

Масалан, қабул жараёнларида бошқа бировнинг ўрнига кириш учун ҳужжатларни қалбақлаштирган Акбар Жовлиев ҳам тест синовларига қираётганда қўлга олинди. Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институтининг 4-курс талабаси бўлган йиғитча қабул комиссиясига ўзини Гибс Бүронов деб таништиришнинг уйдасидан чиқди. Аммо бармоқ изларини аниқлаштириш пайтида бу фирромлиги ўзига қимматга тушди. Суднинг ҳукми билан унга энг кам ойлик иш

ҳақининг 25 баравари миқдорида жарима жазоси тайинланди.

Мазкур институтда ўқитувчи бўлиб ишловчи Озоджон Шерқуловнинг қинғир ишлари эса кўпчиликини ҳайрон қолдирди. У ўқитувчи сифатида малакали кадрлар тайёрлашда ёшларнинг билими муҳим роль ўйнашини яхши билса-да, ўзи жиноятга бош бўлди. Бировнинг ўрнига бошқа бировнинг киришини таъминлаш учун астойдил ҳаракат қилди. У бу иш учун иш ҳақининг 20 фоизини давлат даромади ҳисобига ушлаб қолган ҳолда 2 йил муддатга ахлоқ тузатиш иши жазосини ўтайдиган бўлди.

Маълум ҳақ эвазига ўқишга киришти қўйиш учун фирибгарликка қўл урган Афруза Саидова (исм-фамилиси ўзгартрилган)нинг ҳам орзулари саробга айланди. Ўзи таҳсил олаётган коллеж атрофида айланиб юраркан, ўқишга кириш истигади юрган Шарифа Мирзаевани учратиб қолади. У билан танишгач, коллежда танишлари кўпчилигини, истаса ўқишга киришга ёрдам бериши мумкинлигини айтиди. Шарифа ҳам унинг гапларига ишониб, ҳужжатларини унга беради. Афруза иш битгач, 750 АҚШ доллари олишини айтиди. Бироқ пулни олаётганда у ҳам қўлга олинди.

Жиноят ишлари бўйича Қарши шаҳар

Анвар ЭЛМУРОДОВ,
Жиноят ишлари бўйича
Қарши шаҳар судининг раиси

суди томонидан унга энг кам ойлик иш ҳақининг 35 баравари миқдорида жарима жазоси тайинланди.

Қарши муҳандислик-иқтисодиёт институтининг яна бир талабаси Аҳмад Мустафоев ҳам акаси Абдурахмон Мустафоевни ўқишга киритиб қўйиш илнжида зарур бўлган барча ҳужжатларни сохталаштиришдан тап тортмади. Акасига ўқшаганлиги қабул жараёнидан муваффақиятли ўтишига ёрдам берган бўлса-да, тестга кириш вақтида сири очилиб қолди. Унга ҳам бу иш учун энг кам ойлик иш ҳақининг 20 баравари миқдорида жарима жазоси тайинланди.

Ёшларимизнинг билимли бўлгани яхши, албатта. Бироқ бу билим эзгуликка сарflanмаса, бирор фойда чиқмаслиги аниқ. Шу жараёнда ота-оналар ҳам фарзандларига мақсадга эришиш учун меҳнат қилиш лозимлигини, қинғир ишнинг оқибати вой бўлишини тушунириб боришса, мақсадга мувофиқ бўларди. Зеро, жамиятнинг ривожига билимли ёшларгина асқотишини унутмаслик лозим.

22 июль кунини маҳаллий ва хорижий сайёҳларга қўлай шароит яратиш мақсадида Тошкент вилоятининг «Ўйбек» ва «Ғиштқўприк» назорат пунктлари ҳудудида икки Туристик ахборот марказларининг очилиши бўлиб ўтди.

25-ИЮЛ 2018-Й.
HUQUQ N-30
(1178)

11

ТАВАЛЛУД ЁШИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН!

Юртимизда қонун устуворлигини таъминлашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган инсон, прокуратура фахрийси Хаитбой Шамсутдинов кутлуг 70 ёшни қарши олмакда.

У прокуратура органлари тизимидаги меҳнат фаолияти давомида Янгийул шаҳар прокурорининг ёрдамчиси, Тошкент вилоят прокуратураси тергов бўлими прокурори, Ўзбекистон Республикаси прокуратурасининг тергов бошқармаси прокурори, катта прокурори, Шайхонтоҳур туман прокурорининг ўринбосари бўлиб ишлаган. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси ва Ҳарбий прокуратурасида турли лавозимларда самарали хизмат қилиб, қонун устуворлигини таъминлаш, қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш каби касбий вазифаларни бажаришга масъулият билан ёндашди.

Иш жараёнида жамоа ходимларига нисбатан талабчан, ҳамфирқ, ўз соҳасида ҳам, жамоат ишларида ҳам соғлом рақобатнинг яратувчиси бўлди.

Бугун сафимизга кириб келаётган ёш ҳуқуқшунос ходимлар уни амалий тажрибаси ва касб маҳорати сирларини сидқидилдан ўргатган тажрибали мураббий, меҳрибон устоз сифатида юксак қадрлайди.

Хаитбой Шамсутдиновнинг намунали хизмати ҳукуматимиз ва прокуратура раҳбарияти томонидан муносиб баҳолалиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2000 йил 13 январдаги фармонида асосан "Фахрий ёрлик" ҳамда "Ўзбекистон Республикаси прокуратурасининг фахрий ходими" кўрак нишони билан тақдирланган.

Хурматли Хаитбой Миржалилович, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга ва оила аъзоларингизга мустаҳкам соғлиқ, оилавий тотувлик, хонадонингизга тинчлик-осойишталик ҳамда фаровонлик тилаймиз!

Прокуратура идораларида кўп йиллар самарали фаолият юритган инсон, прокуратура фахрийси Лола Шамуратова кутлуг 60 ёшни қарши олмакда.

У прокуратура органлари тизимидаги меҳнат фаолияти давомида собиқ Акмал Икромов (Учтепа) туман прокурорининг ёрдамчиси, Тошкент шаҳар прокуратурасида бўлим прокурори, Тошкент шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси лавозимларида самарали хизмат

қилиб, қонун устуворлигини таъминлаш, қонунийликни мустаҳкамлаш, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини ҳимоя қилиш каби касбий вазифаларни бажаришга масъулият билан ёндашиб, хизмат бурчида содиқлиги билан ҳамкасблари ҳурматида сазовор бўлди.

Меҳнатсеварлик, ташаббускорлик, самимийлик ва фидойилик каби фазилатлари билан ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари орасида эътибор қозонди.

Ўзоқ йиллик хизмат фаолияти ва самарали меҳнати ҳукуматимиз томонидан муносиб баҳолалиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонида мувофиқ 2008 йил 10 январда "Шуҳрат" медали билан тақдирланган.

Хурматли Лола Эркиновна, таваллуд айёмингиз муборак бўлсин! Сизга мустаҳкам соғлиқ, узоқ умр, хонадонингизга тинчлик-осойишталик ҳамда хотиржамлик тилаймиз!

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси жамоаси ва Фахрийларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш жамоатчилиги Маркази

Пиеда — умри бўлсин зиёда!

Айни чоғда республикамизнинг барча ҳудудларида аҳолини узоқ йиллардан буён қийнаб келаётган катта-кичик муаммолар халқ билан мулоқотлар жараёнида ўз ечимини топомокда.

Қувонарлиси, бугун одамларга қуруқ ваъдалар эмас, амалий иш ҳамда натижалар кераклигини, халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши лозимлигини англаб етган барча даражадаги раҳбарлар мурожаатлар билан ишлаш борасида масъулият ҳамда жавобгарлиқни чуқур ҳис этмокда. Аммо, Тошкент вилояти, Қўбрай тумани, Чимкент йўли кўчасининг Гулистон маҳалласи ҳудудида жойлашган пиедалар ўтиш йўлидаги муаммо тегишли ташкилотлар эътиборидан четда қолмокда.

Гап шундаки, катта ва серкатнов йўлда пиедалар йўлакчаси ташкил этилган. Огоҳлантирувчи йўл белгиси ҳам қўйилган. Шундай бўлса-да, айрим "маданиятли" хайдовчилар дастидан кўчани кесиб ўтиш анчайин муаммо. Хайдовчилар пиедалар йўлакчаси ва тегишли йўл белгисини писанд қилмайди, автоуловларини тўхтатиб, йўловчиларни ўтказиб юборишни исташмайди. Йўлнинг икки ҳаракатланувчи бўлагидан ҳам машиналар тинимсиз гизиллаб ўтаверади. Оқибатда кўчанинг икки томонида йўлни кесиб ўтмоқчи бўлган одамлар тўпланиб кетади. Айрим сабри чидамаган ёшлар ва болалар эса хатирини хавфга қўйиб, кўчани юғирини

кесиб ўтади. Қолаверса, ички кўчадан ҳаракатланиб келган авторанспорт воситаларининг ҳам йўлни кесиб ўтиши амри-маҳол. Табиийки, бундай вазият йўл-транспорт ҳодисаларининг содир бўлишига сабаб бўлмокда.

"Гулистон" МФЙ раиси Рихсидов Собировнинг маълум қилишича, мазкур ҳудудда охириги 2 йил давомида 18 та йўл-транспорт ҳодисаси содир этилган бўлиб, шундан 8 таси ўлим билан якунланган экан.

Рақамлардан кўриниб турибдики, ушбу жойда шунча фалокат рўй берса ҳам йўл ҳаракати хавфсизлиги идораларининг масъул шахслари муаммога панжа орасидан қараб келмокда. Йўлнинг бир томонида "Саъдулло ота" жоме масжиди жойлашган бўлиб, маҳалла аҳли бу ерга қатнаб, ибодат қилади. Табиийки, улар орасида қариялар кўпчилиқни ташкил қилади.

Маҳалла фаоллари томонидан мазкур ҳолат юзасидан тегишли жойларга мурожаат қилинган. Бироқ орадан шунча вақт ўтса ҳам муаммо ҳал

этилмаган. Афсусланарлиси, бунинг ортидан бир неча нафар инсон ҳаётдан кўз юмди.

Хуллас, вазият ҳаракат иш-тироқчиларини тартибга солиш учун бу ерга светофор ўрнатишни тақозо қилмокда. Ахир гап, инсонлар ҳаёти ҳақида борапти. Боз устига, ҳадемай умумтаълим мактабларида ўқиш бошланади. Мазкур ҳудуддаги ўқувчилар мактабга бориш учун шу йўлни кесиб ўтишдан бошқа иложлари йўқ. Светофор ўрнатилсагина, келажақда ота-оналарнинг фарзандлари хавфсизлигидан кўнгли тўқ бўлиб, юрак ховучлаб ўтиришига ўрин қолмасди.

Юртимизда жисмоний ва юридик шахсларнинг мурожаатлари билан ишлаш тизими жадал суръатда такомиллашиб, жойларда кузатилаётган камчиликлар қисқа фурсатда бартараф этилаётган бир пайтда, тегишли идора мутаассаддилари йўловчиларга қулайлик яратиш учун мазкур муаммони тез кунларда ҳал этишига умид қиламиз.

Ўз муҳбиримиз

SPORT

Янги қоидалар жорий этилади

Халқаро футбол ассоциациялари кенгаши (IFAB) март ойидаги йиғилишида жорий йил 1 июндан бошлаб футбол қоидаларига бир қатор ўзгаришлар киритилишини маълум қилганди.

Ушбу қоидалар футболнинг жонли девор, голни нишонлаш, тўпни ўйинга киритиш, қўл билан ўйнаш, ўйинчини алмаштириш, пенальти, бахсли тўп, мураббийга қарточка кўрсатиш каби ҳолатлари бўйича қабул қилинган.

Ўзбекистон футбол ассоциацияси ҳамда Профессинал футбол лигаси байроғи остида ўтказиладиган мусобақаларда ҳам ушбу қоидалар жорий мавсумнинг иккинчи даврасидан эътиборан амал қилишни бошлайди.

Қоидаларга киритилган ўзгаришлар бўйича дастлаб миллий чемпионатимиз ва кубок баҳсларида ишлайдиган ҳакам ҳамда назоратчилар учун семинар ташкил этилди. Шунингдек, ички чемпионатимизда иштирок этаётган клублар, футболчи ва мураббийлар, қолаверса, "Спорт" телеканали шарҳловчиларига янги қоидалар бўйича семинар ўтказилмокда.

Демак, 2-даврадан бошлаб янги қоидалар чемпионат баҳсларида тўлиқ амалиётга жорий этилади, деб хабар беради ЎФА расмий сайти.

Алмашинув тафсилотлари

Айни пайтда бу икки футболчи атрофида турли гап-сузлар роса "болалаяпти". Неймар "ПСЖ"да ўзини бахтиёр ҳис этмай, "кетаман"га тушиб олган бўлса, Бэйлинг ҳолати аксинча. У "Реал"ни тарк этмоқчи эмас, бироқ ижтимоий тар-

моқлар орқали тарқалаётган хабарлардан Зидан уни клубдан "қувиб солаётгандек" таассурот уйғонмокда.

Бу икки футболчи икки хил ҳолатда клубларини тарк этиш арафасида бўлса-да, уларни бир жиҳат ўзаро боғлаб турибди. Сабаби, Мадриднинг "Реал" клуби Парижнинг "ПСЖ" жамоаси ҳужумчиси Неймарни сотиб олиш бўйича тақлиф тайёрлади. Бу ҳақда Mundo Deportivo хабар таркатди.

Манбага кўра, "Қироллик клуби" парижликларга Гарет Бэйлни ва яна 90 миллион евро "қалин пули" ҳам тўламоқчи. "ПСЖ" масъуллари ҳам бундай алмашувга қарши эмас. Фақат барча нарса "Реал" тўлаб берадиган қўшимча пул миқдорига боғлиқ.

Эслатиб ўтамиз, Неймар ёзги трансфер пайтида ўзининг собиқ жамоаси — "Барселона"га ўтишни истаётган эди. Каталонияликлар трансферни тўлақонли сотиб олиш имкониятига эга бўлмагани боис, улар ҳам "ПСЖ" клубига икки футболчи ва маълум миқдорда пул тақлиф қилаётгани ҳақида хабарлар тарқалган эди.

Интернет хабарлари асосида тайёрланди

Ўтганларнинг охирати обод бўлсин

Бош прокуратура ҳузуридаги Мажбурий ижро бюроси ҳамда Бюронинг Сурхондарё вилоят бошқармаси жамоалари Бюронинг вилоят бошқармаси ўринбосари Бобур Тошмуллоевга фарзанди

Имона ХОЛИМИРЗАЕВанинг

бевақт вафот этганини муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.